

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**FAKULTA
BIOMEDICÍNSKÉHO
INŽENÝRSTVÍ**

**DIPLOMOVÁ
PRÁCE**

2018

**BARBORA
SCHNEEWEISSOVÁ**

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

**Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva**

Analýza možných metod a postupů v oblasti prevence kriminality

**Analysis of Possible Methods and Procedures in the Field of Crime
Prevention**

Diplomová práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Civilní nouzové plánování – kombinovaná forma studia

Vedoucí práce: Mgr. Jitka Gjuričová

Bc. Barbora Schneeweissová

Kladno, květen 2018

Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2017/2018

Z a d á n í d i p l o m o v é p r á c e

Student: **Bc. Barbora Schneeweissová**
Studijní obor: Civilní nouzové plánování
Téma: **Analýza možných metod a postupů v oblasti prevence kriminality**
Téma anglicky: Analysis of Possible Methods and Procedures in the Field of Crime Prevention

Zásady pro vypracování:

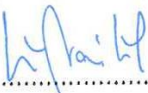
Předmětem diplomové práce bude popis a analýza současných i nových metod v oblasti prevence kriminality. Práce bude zaměřena na formy a metody využívané v oblasti prevence kriminality, zvláštní část bude věnována projektu Krajského ředitelství policie Středočeského kraje „Bezpečné město.“ Aplikace tohoto projektu v praxi má měřitelné výsledky a je postupně rozšiřován do měst středočeského kraje. V teoretické části budou uvedeny projevy prevence kriminality a komparace s jiným státem Evropské unie a dále pak porovnány statistické údaje v oblasti kriminality na území středočeského kraje, kde projekt Bezpečné město funguje s krajem, kde projekt nefunguje. V praktické části bude diplomová práce zaměřena na analýzu současného stavu kriminality ve Středočeském kraji prostřednictvím SWOT analýzy a na základě výsledků budou navržena opatření na jeho zlepšení. Dále bude provedeno dotazníkové šetření u široké veřejnosti ve vybraném městě Středočeského kraje. Výsledkem diplomové práce bude návrh na další možné zlepšení v oblasti prevence kriminality.

Seznam odborné literatury:

- [1] SVATOŠ, Roman, Prevence kriminality druhé aktualizované vydání., České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2017, ISBN 978-80-7556-009-4
- [2] MOULISOVÁ, Marcela, ZOUBKOVÁ, Ivana, Kriminologie a prevence kriminality, Praha: Armex, 2004, ISBN 80-86795-05-5
- [3] BARILIK, Igor, Environmentální kriminologie - Prostředí a jeho role při páčání kriminality. , Praha: Nakladatelství Leges, 2015, ISBN 978-80-7502-065-9

Vedoucí: Mgr. Jitka Gjuričová

Zadání platné do: 20.08.2019

.....
vedoucí katedry / pracoviště

.....
děkan

V Kladně dne 02.10.2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem Analýza možných metod a postupů v oblasti prevence kriminality vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Praze dne 17.05.2018

.....
podpis

Poděkování

Děkuji Mgr. Jitce Gjuričové za odborné vedení při psaní diplomové práce, cenné rady a konstruktivní připomínky. Dále děkuji všem odborným pracovníkům a kolegům Krajského ředitelství policie Středočeského kraje za rady, pomoc a poskytnuté informace a materiály.

Abstrakt

Předmětem této diplomové práce a jejím zaměřením je popis a analýza možných stávajících, ale i nových metod, které jsou využívány v oblasti prevence kriminality. Zvláštní část je věnována projektu Krajského ředitelství policie Středočeského kraje „Bezpečné město.“

Projekt „Bezpečné město“ je středočeskou policií rozšiřován a aplikován na další města a obce ve Středočeském kraji a jeho pozitivní výsledky lze měřit a sledovat na základě statistických údajů. Jedna kapitola je proto věnována statistickým srovnáním, které nám ukáží rozdíl mezi kriminalitou v daném městě (Kolín) před realizací projektu „Bezpečné město“ a po jeho realizaci.

V úvodu teoretické části práce jsou vysvětleny základní pojmy z oblasti prevence kriminality. V dalším bodě se zaměřuji strukturu kriminality a srovnání trestné činnosti ve Středočeském kraji za konkrétní roky, systém prevence kriminality v České republice (dále jen ČR) a větší část je věnována subjektům, které jsou do prevence kriminality v ČR zapojeny. Část diplomové práce je věnována Strategii prevence kriminality, jakožto významnému dokumentu prevence kriminality v ČR. V poslední teoretické části uvádím projekty, které jsou realizovány Policií České republiky a samostatně pak Krajským ředitelstvím policie Středočeského kraje a uvádím komparaci fungování projektů a metod v oblasti prevence kriminality s jiným státem Evropské unie a to konkrétně se Slovenskou republikou a Německem.

V praktické části jsem se snažila prostřednictvím dotazníkového šetření získat informace od obyvatel žijících ve městech a obcích Středočeského kraje a zjistit jak vnímají bezpečnostní situaci v místě svého bydliště. Dále jsem vypracovala SWOT analýzu, pomocí které jsem zhodnotila silné a slabé stránky, příležitosti a rizika projektu „Bezpečné město“. V posledním, ne však méně důležitém bodě je veden strukturovaný rozhovor na téma videokonference a videointerakce v trestním řízení

s odborníky Krajského ředitelství policie Středočeského kraje služby kriminální policie a vyšetřování, kteří videokonference mohou využívat v praxi. Zde jsem si předem naformulovala hypotézy, které jsem si na základě odpovědí z rozhovoru potvrdila nebo vyvrátila. Výsledkem diplomové práce bude návrh na další možná zlepšení v oblasti prevence kriminality.

Klíčová slova

Kriminologie; prevence; prevence kriminality; projekt „Bezpečné město“, videonterakce, videokonference.

Abstract

The theme of this diploma thesis and its intent is to describe and analyse the possible existing but also the new methods, which are used on the field of the prevention of crime. The practical part follows the project of the Directory of Czech Police of the Middle Czech Region, called "Safe city".

The project "Safe city" is applied and broadened by the police in the cities and villages of the Middle Czech Region and its positive results are measurable and deducible based on statistics. Because of that, one chapter is focused on statistics compartment, which shows us the difference between criminality level before and after the realization of the project in the city (Kolín).

The introduction of the theoretical part explains basic terms from the field of prevention of crime. Next chapters are about the structure of criminality and compartment of criminal activity during years in the Middle Czech Region, a system of criminality prevention in the Czech Republic and the bigger part is focused on subjects, which are engaged in the criminality prevention. Part of the theses is about Strategies of criminality prevention as the considerable document of criminality prevention in the Czech Republic. I am presenting the projects, which are realized by the Police of the Czech Republic and Police of the Middle Czech Region in the last section of the theoretical part. There is also an effectivity compartment of the projects and methods on the field of criminality prevention between those, which are realized by the Slovakia and Germany as the members of European Union.

I did the questionnaire survey among residents of the cities and villages in the Middle Czech Region about their feelings of safety at the place of their residency. The pieces of information are processed in the practical part of the thesis. I also did the SWOT analysis, which helped me to identify strengths, weaknesses, opportunities, and threats related to the project "Safe city". In the last, but not less

important part, there are structured interviews with the experts from the Criminal Police Service and Investigation of the Directory of Czech Police of the Middle Czech Region about videoconferences and videointeractions during the criminal proceedings. There are the hypotheses, which I confirmed or disconfirmed based on the interviews. As a result of the thesis, there is a concept for the possible enhancements on the field of criminality prevention.

Keywords

Criminology; prevention; crime prevention; project "Safe City"; videotracting; videoconference.

Obsah

1	Úvod	14
2	Vymezení základních pojmů.....	17
3	Sledování a vyhodnocování stavu kriminality za pomoci statistických výstupů.....	19
3.1	Struktura kriminality	19
3.2	Srovnání trestné činnosti v letech 2014 – 2017 ve Středočeském kraji	20
3.1.	Srovnání kriminality na území Středočeského kraje za rok 2016 a 2017	21
3.1.1.	Majetková kriminalita.....	23
3.1.2.	Hospodářská kriminalita.....	24
3.1.3.	Násilná kriminalita.....	24
4	Prevence kriminality.....	26
4.1.	Struktura prevence kriminality.....	27
4.1.1	Sociální prevence.....	27
4.1.2	Situační prevence	29
4.1.3	Behaviorální prevence	29
4.2	Struktura organizace prevence kriminality v České republice.....	30
4.2.1	Organizace na místní úrovni	30
4.2.2	Organizace na rezortní úrovni	30
4.2.3	Organizace na mezirezortní úrovni.....	31
5	Systém prevence kriminality v České republice	32
5.1	Subjekty zapojené do systému prevence kriminality	33
5.1.1	Republikový výbor pro prevenci kriminality	33
5.1.2	Ministerstva.....	34

5.1.3	Policie České republiky	34
5.1.4	Kraje	36
5.1.5	Obce.....	37
5.1.6	Další subjekty zapojené do systému prevence kriminality	38
5.2	Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 – 2020	38
5.2.1	Metody a nástroje při naplňování strategie.....	39
6	Preventivní aktivity, projekty a metody v oblasti prevence kriminality středočeské policie	43
6.1	Preventivní činnost středočeské policie	43
6.2	Forenzní identifikační značení.....	44
6.2.1	Výhody forenzního značení.....	44
6.2.2	Cíle forenzního značení.....	45
6.3	Videokonference v trestním řízení.....	45
6.4	Projekt „Bezpečné město“	48
7	Projekt krajského ředitelství policie středočeského kraje „bezpečné město“	49
7.1	Cíle projektu	49
7.2	Realizace a fungování spolupráce v rámci projektu „Bezpečné město“	50
7.3	Mapy kriminality	51
7.4	Meziroční porovnání majetkové kriminality v letech 2013 – 2016 v Kolíně.....	53
7.5	Webový portál k projektu „Bezpečné město“	56
8	Prevence kriminality ve slovenské republice a v německu	59
8.1	Prevence kriminality ve Slovenské republice	59
8.1.1	Strategie prevence kriminality na Slovensku.....	59
8.1.2	Priority prevence kriminality na Slovensku.....	60

8.1.3	Preventivní projekty realizované na Slovensku	60
8.2	Prevence kriminality v Německu	61
9	Cíle Praktické části a hypotézy	62
10	Dotazníkové šetření ve středočeském kraji	63
10.1	Dotazník	63
10.2	Cíl dotazníkového šetření	64
10.3	Metodologie	64
10.4	Použité metody	65
10.5	Vzorec respondentů	65
10.6	Příprava a průběh průzkumu	65
10.7	Vzorec otázek dotazníkového šetření	66
10.8	Otázky dotazníkového šetření	67
10.9	Vyhodnocení otázek dotazníkového šetření a jeho výsledky	67
10.10	Výsledky dotazníkového šetření	75
11	Hypotézy, výsledky a doporučení dotazníkového šetření	79
12	SWOT analýza projektu bezpečné město	81
12.1	Hypotézy	81
12.2	Výstupy ze SWOT analýzy	84
13	Rozhovor s Odborníky na téma videokonference se zvlášť zranitelnou obětí	87
13.1	Hypotézy	88
13.2	Otázky strukturovaného rozhovoru	89
13.3	Odpovědi strukturovaného rozhovoru	89
13.4	Potvrzení/vyvrácení hypotéz	92
14	Diskuze	94

15	Závěr	99
16	Seznam použitých zkratek.....	101
17	Seznam použité literatury	102
18	Seznam použitých obrázků	105
19	Seznam použitých tabulek.....	106
20	Seznam příloh.....	107

1 ÚVOD

Ve své diplomové práci, kterou jsem nazvala Analýza možných metod a postupů v oblasti prevence kriminality se snažím představit různé metody, aktivity a projekty, které realizuje Policie České republiky a konkrétně Krajské ředitelství policie Středočeského kraje. Mezi tyto projekty řadíme například projekt „Bezpečné město“, videokonference v trestním řízení, forenzní značení jízdních kol, mapy kriminality a další.

Cílem diplomové práce je ve stručné a přehledné formě podat ucelený obraz o současném systému prevence kriminality v České republice a o metodách a dokumentech, které jsou využívány, aby tento systém co nejlépe fungoval.

Kriminalita je jevem, který se v lidské společnosti objevuje odjakživa. Svět se však mění, rozvíjí se lidská společnost, přicházejí nové technologie a to vše s sebou nese i vznik nových situací, rizik a jevů. Na všechny tyto nové jevy je nutné reagovat a vytvářet patřičná opatření a to i v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality.

Prevence kriminality se od poloviny 90. let 20. století stala prioritní otázkou, kterou bylo nutné začít v naší republice řešit. Důvodem byl fakt, že náhle došlo k enormnímu nárůstu registrované kriminality a to hned z několika příčin. Mezi hlavní můžeme uvést amnestii prezidenta republiky v letech 1989 – 1990, migraci obyvatelstva, drogovou problematiku nebo oslabení autority a činnosti orgánů činných v trestním řízení, zejména Policie České republiky. Vzrostl objem pouliční kriminality, násilné trestné činnosti, rostl i počet trestných činů, které páchaly děti nebo mladiství. Na základě výše uvedených skutečností začaly vznikat instituce, republikové výbory nebo odbory zaměřené na prevenci kriminality.

V posledních letech se Policie České republiky a i další subjekty stále více zaměřují právě na oblast prevence. Společně, ale i samostatně vymýšlejí a realizují projekty, které se zaměřují na nové metody a činnosti, kterými lze předcházet trestné

činnosti nebo pomocí nic trestnou činnost snižovat. Hovoříme zde především o prevenci v oblasti dopravy, prevenci zaměřené na děti a mládež, prevenci rizikových skupin, ale i u skupin osob nejvíce zranitelných, za které v moderní společnosti považujeme především děti a seniory. Řada projektů, které Policie České republiky realizuje je zaměřena na řidiče motorových vozidel, mladé - začínající řidiče, děti, mládež a seniory. O některých těchto projektech se zmíním ve své diplomové práci.

V první, tedy teoretické části diplomové práce se věnuji vysvětlení stěžejních pojmů z oblasti prevence kriminality, vymezení prevence kriminality a jejímu rozdělení.

Druhá část teoretické práce je věnována vývoji a metodám, které jsou v České republice využívány a používány. Zvláštní prostor je věnován projektu „Bezpečné město“, který je ve Středočeském kraji realizován a rozšiřován stále do více měst a obcí.

Třetí a zároveň poslední teoretická část diplomové práce popisuje současný stav a systém prevence kriminality v České republice ve srovnání se Slovenskou republikou a Německem. Několik kapitol je věnováno klíčovým orgánům prevence na místní, regionální, ale i celostátní úrovni, kde popisují jejich úlohu, cíle a úkoly v oblasti prevence kriminality.

V praktické části jsem se snažila prostřednictvím dotazníkového šetření získat informace od obyvatel žijících ve městech a obcích Středočeského kraje a zjistit jak vnímají bezpečnostní situaci v místě svého bydliště. Ze získaných odpovědí respondentů jsem se následně snažila najít možná východiska a postupy, které by vedly ke zlepšení stávajícího stavu.

Dalším bodem je vypracování SWOT analýzy, pomocí které jsem zhodnotila silné a slabé stránky, příležitosti a rizika projektu „Bezpečné město“ a závěrečná část je

vedena formou rozhovoru na téma využití videokonferencí a videointerakce v trestním řízení, zaměřených na výslechy zvláště zranitelných obětí.

Velmi důležitými a stěžejními zdroji práce jsou kapitoly učebnice doc. JUDr. Romana Svatoše, Ph.D. *Prevence kriminality*, druhé aktualizované vydání, dále pak doc. JUDr. Ivany Zoubkové, CSc. a PhDr. Marcely Moulisové v jejich společné učebnici *Kriminologie a prevence kriminality*. Dalším neméně důležitým zdrojem je *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 – 2020* a dílo kolektivu autorů Mgr. Jitky Gjuričové, plk. JUDr. Václava Kučery, plk. Mgr. Jiřího Fejfara, JUDr. Tomáše Koníčka, Bc. Ireny Podivínské, Mgr. Bc. Víta Rakušana a Ing. Jindřicha Vařeky nazvané *Jak vytvořit Bezpečné město (obec)*. Jako další inspirační zdroje, které jsem využila, bych ráda uvedla články v časopisech *Trestní právo a Policista*.

2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Kriminalistika – je samostatná empirická věda. Jejím cílem je potírání zločinnosti, a to tak, že poskytuje Policii České republiky a orgánům činných v trestním řízení důležité a funkční nástroje k odhalení a dopadení pachatelů trestné činnosti.

Kriminalita – v obecném slova smyslu kriminalitu definujeme jako zločinnost, tedy jev ve společnosti, kterým rozumíme souhrn trestné činnosti. Dále ji lze specifikovat jako souhrn jednání a činů, které v trestním právu klasifikujeme jako trestné činy. Je tedy jevem, který narušuje společnost a je pro ni škodlivý. Kriminalita narušuje daná pravidla v lidské společnosti, působí ve společnosti jak materiální, tak i psychické škody a vyvolává v lidech pocit nejistoty a strachu. Ze statistického hlediska můžeme kriminalitu popsat jako souhrn trestných činů a přestupků, které byly evidovány na konkrétním území za určité časové období. Pomocí statistických výstupů pak můžeme zhodnotit situaci na daném místě a zacílit zde konkrétní preventivní opatření.

Pojem kriminalita se snažilo popsat a vysvětlit několik autorů a každá definice je trochu jiná. Dle Ota Novotného a Josefa Zapletala se pod pojmem kriminalita rozumí *„souhrn jednání, které trestní právo posuzuje jako trestné činy, jedná se o tzv. legální pojetí kriminality.“*[1] Podle Romana Svatoše *„je kriminalita jevem, který významně ovlivňuje společnost, a lidé ji ve svém pomyslném žebříčku hodnot staví na druhé místo, což vyplývá z mnoha průzkumů veřejného mínění.“*[2]

Kriminologie – je věda založená na zkušenosti a specializuje se na příčiny kriminality, prevenci, ale i represí. *„Posláním kriminologie je napomáhat vytvářet účinnou a realitě odpovídající trestní politiku i nauku trestního práva de lege lata (z hlediska platného zákona) i de lege ferenda (z hlediska právně-politického).“*[3] Kriminologie je tedy věda o kriminalitě – zločinnosti.

Prevence kriminality- prevencí kriminality rozumíme aktivity a preventivní činnost, která se snaží eliminovat a předcházet trestné činnosti nebo vymýšlet preventivní aktivity a programy, které by zabránili jejímu pokračování. Ve slovenské publikaci od Bublínho [4] nalezneme definici prevence kriminality *„jako vědecky zdůvodněné, záměrné, cílevědomé, plánovité a koordinované působení na příčiny a podmínky kriminality s cílem odstranit je nebo je vhodným výběrem forem a metod působení alespoň zčásti (podle možností však v co nejvyšší míře) eliminovat, případně jejich negativní projevy omezit a současně podporovat vytvoření podmínek antikriminogenních.“*

Podle autorů kriminologického sborníků je prevence kriminality definována *„jako společenská opatření zaměřená na předcházení sociálně patologických jevů ve společnosti, především pak kriminalitě.“* [5] *„Může mít podobu souhrnu opatření specifikovaných jako preventivní strategie, preventivní programy prevence, plány prevence apod.“*[5]

Trestný čin – pojem trestný čin je vymezený a definovaný v zákoně č. 40/2009, trestním zákoníku. Dle § 13 je trestným činem protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně. K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.

Trestné činy se pak dělí na přečiny a zločiny. Jako přečiny definujeme všechny nedbalostní trestné činy a úmyslné trestné činy, kde je horní hranice sazby trestu odnětí svobody do pěti let. *„Zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny, zvlášť závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby deset let.“* [6]

3 SLEDOVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ STAVU KRIMINALITY ZA POMOCI STATISTICKÝCH VÝSTUPŮ

3.1 Struktura kriminality

Strukturu kriminality můžeme z pohledu policejních statistik rozdělit na kriminalitu obecnou a hospodářskou.

Kriminalita obecná

- Majetková (zahrnuje krádeže prosté, vloupáním a další majetkové trestné činy),
- mravnostní (znásilnění, šíření pornografie, pohlavní zneužívání),
- násilná (vražda, loupež, ublížení na zdraví),
- ostatní (šíření toxikomanie, výtržnictví, obchod s lidmi).

Kriminalita hospodářská

Do hospodářské kriminality řadíme:

- Hospodářské trestné činy - zpronevěra, podvod, padělání, úplatky nebo krácení daní.

Stav kriminality můžeme evidovat za pomoci statistických výstupů a vyjadřuje ho počet zaevidovaných spáchaných trestných činů a přestupků na daném území za dané časové období. Nejběžněji se statistické výstupy vedou v intervalu jednoho měsíce. Zde pak např. v rámci Středočeského kraje může ze statistik vyčíst, ke kolika trestným činům došlo, o jaké činy se jednalo, kolik z nich bylo objasněno apod. na území konkrétního okresu (Beroun, Benešov, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mladá Boleslav, Mělník, Nymburk, Příbram, Praha venkov – jih, Praha venkov – východ, Praha venkov – západ a Rakovník) nebo pak za celý Středočeský kraj jako celek.

Nelze opomenout fakt, že značný vliv na stav kriminality má demografický vývoj a procesy, které se na konkrétním statisticky evidovaném území odehrávají. Pro

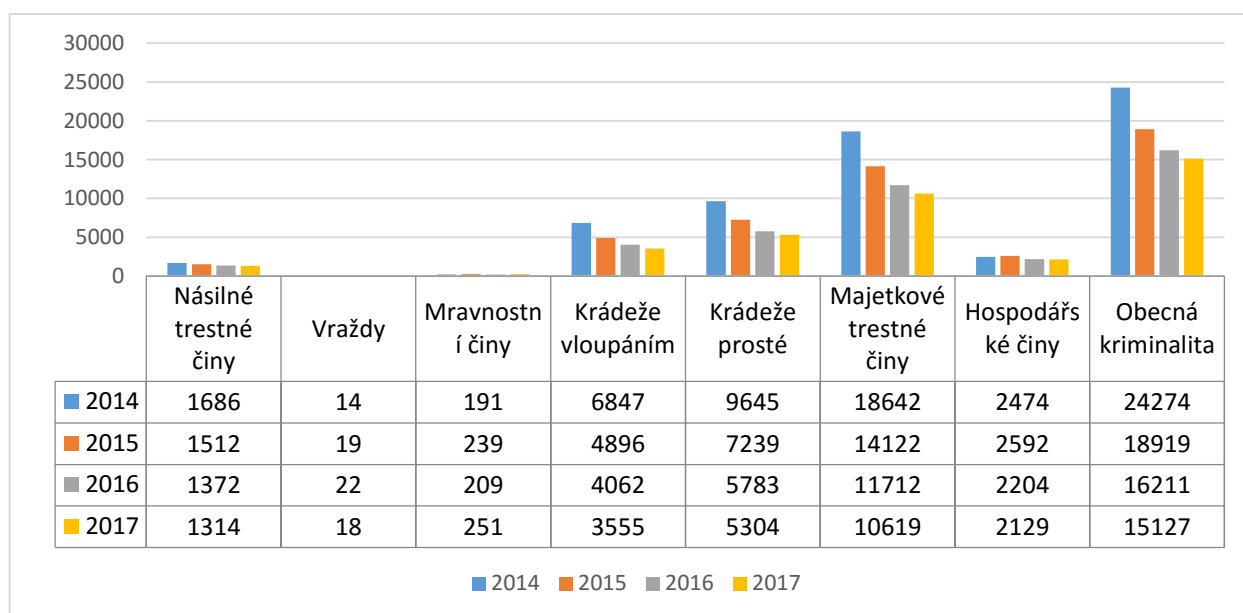
jejich zohlednění se využívá index kriminality, který vyjadřuje intenzitu kriminality na počet obyvatel na daném území.

3.2 Srovnání trestné činnosti v letech 2014 – 2017 ve Středočeském kraji

Tabulka 1 Srovnání trestné činnosti v letech 2014 – 2017 ve Stč. kraji

Středočeský kraj	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017
	Celkem	objasněno	celkem	objasněno	Celkem	objasněno	celkem	objasněno
Násilné trestné činy	1686	1143	1512	1027	1372	902	1314	939
Vraždy	14	11	19	15	22	21	18	16
Mravnostní činy	191	119	239	157	209	135	251	159
Krádeže vloupáním	6847	1347	4896	899	4062	848	3555	657
Krádeže prosté	9645	2047	7239	1610	5783	1378	5304	1375
Majetkové trestné činy	18642	3919	14122	2992	11712	2724	10619	2558
Hospodářské činy	2474	1004	2592	1024	2204	1010	2129	993
Obecná kriminalita	24274	8186	18919	6616	16211	6127	15127	5940

Graf 1 Srovnání jednotlivých trestných činů v letech 2014- 2017

Čísla a počty jednotlivých skutků uvedených v tabulce a grafu vycházejí z policejních statistik, které jsou každoročně zveřejňovány online na internetových stránkách www.policie.cz ve složce informační servis – statistky – statistiky kriminality. Čerpány jsou ze sestav Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia ČR (ESSK PP ČR).

Z výše uvedené tabulky a grafu lze konstatovat následující fakta:

- Počet násilných trestných činů od roku 2014 postupně klesá,
- největší počet vražd ve Středočeském kraji byl zaznamenán v roce 2016, ostatní roky jsou pak již téměř srovnatelné, avšak u vražd je dlouhodobě vysoká objasněnost,
- velký statistický rozdíl je patrný u položky krádeže vloupáním, zde od roku 2014 oproti roku 2017 můžeme vidět téměř o polovinu nižší počet těchto krádeží, přesněji řečeno o 3 292 skutků méně,
- v roce 2014 bylo zaevidováno celkem 9 645 krádeží prostých, oproti roku 2017 tento počet klesl o 4 341 skutků.
- pokud porovnáme počet krádeží prostých v roce 2014 s rokem 2017, vidíme zde rozdíl celkem 4 341 skutků,
- i u zbývajících tří položek - majetkové trestní činy, hospodářská kriminalita a obecná kriminalita jsme zaznamenali pozitivní vývoj a pokles těchto činů oproti předešlým letům.

3. 1. Srovnání kriminality na území Středočeského kraje za rok 2016 a 2017

V rámci Krajského ředitelství policie Středočeského kraje jsme zaznamenali v roce 2017 snížení nápadu trestné činnosti oproti roku 2016. Lehce se i zvýšila objasněnost trestné činnosti. V roce 2016 celková kriminalita tvořila 22 124 zaznamenaných skutků, oproti tomu v roce 2017 došlo ke snížení o 1700 skutků a celkové číslo tedy bylo 20 424.

V následující tabulce je přehledně vidět, které okresy Středočeského kraje byly v roce 2016 a 2017 nejvíce a nejméně zatíženy počtem spáchaných skutků a také, kde došlo k nejvyššímu nárůstu nebo naopak nejvyššímu procentuálnímu poklesu spáchaných skutků.

Tabulka 2 Kriminalita na územních odborech – srovnání roku 2016 a 2017

	PČR	2017	2016	rozdíl	změna (%)
nejvyšší počet skutků	ÚO Kladno	3 055	3 388	-333	-9,83
	ÚO Praha venkov - JIH	2 211	2 565	-354	-13,80
nejvyšší počet skutků na 10 000 obyvatel	ÚO Praha venkov - JIH	225	261	-36	-13,79
	ÚO Kladno	192	213	-21	-9,86
nejnižší počet skutků	ÚO Rakovník	763	819	-56	-6,84
	ÚO Kutná Hora	857	933	-76	-8,15
nejnižší počet skutků na 10 000 obyvatel	ÚO Kutná Hora	115	126	-11	-8,73
	ÚO Benešov	118	146	-28	-19,18
nejvyšší % nárůst skutků	ÚO Mladá Boleslav	2 032	1 976	56	2,83
nejvyšší % pokles skutků	ÚO Benešov	1 127	1 392	-265	-19,04

Zdroj: Statistické údaje uvedené v tabulce byly čerpány ze sestav Evidenčně statistického systému kriminality Policejního prezidia ČR (ESSK PP ČR) a informačního systému Evidence trestního řízení (ETŘ) za období od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016 za srovnatelné období v roce 2017.

Na kriminalitu ve Středočeském kraji má zásadní vliv jeho poloha. Středočeský kraj se rozkládá v těsné blízkosti Prahy, kde je největší nápad trestné činnosti. Vzhledem k této skutečnosti a husté síti dálnic je velmi snadná a rychlá dostupnost z hlavního města do Středočeského kraje, kam se například mohou případní zloději jednoduše přesouvat. Neméně lákavá je pro ně i výstavba nových satelitních měst a stavba novostaveb právě ve městech a obcích poblíž Prahy. Vliv na vývoj kriminality má i fakt, že z důvodů výstavby bývají zaměstnávání příslušníci jiných států právě na území Středočeského kraje, jsou ubytováni na místních ubytovnách a i oni přispívají k nárůstu trestné činnosti. Dalším faktorem, který ovlivňuje zejména majetkovou trestnou činnost ve Středočeském kraji je skutečnost, že se zde nachází velké množství chatových a rekreačních oblastí, kam se orientují zloději a

páchají tam majetkovou trestnou činnost a to především v zimních měsících, kdy rekreační objekty zůstávají opuštěné.

3. 1. 1. Majetková kriminalita

Do majetkové trestné činnosti řadíme především krádeže, podvody, zpronevěry, vloupání do domů, bytů nebo motorových vozidel. Největší podíl na celkové majetkové trestné činnosti tvoří vloupání a krádeže do bytů a rodinných domů a krádeže motorových vozidel a řadíme je do kategorie krádeží prostých. Do této kategorie dále patří kapesní krádeže, krádeže věcí z motorových vozidel, krádeže mezi zaměstnanci aj. Hlavním motivem pachatelů majetkové trestné činnosti je finanční zisk z ukradených movitých věcí.

V roce 2017 bylo zaznamenáno celkem 154 případů vloupání do bytů, což je oproti roku 2016 mírný nárůst, konkrétně o 5 případů. Celková škoda, která byla krádežemi v roce 2017 způsobena, činila 4 765 744 Kč. Objasněno bylo 50 případů.

Co se týče krádeží vloupáním do rodinných domů, tak v roce 2017 oproti roku 2016 počet těchto krádeží klesl. V roce 2017 bylo zjištěno 818 případů, což je o 129 případů méně než v roce 2016. Celková škoda pak v roce 2017 činila 49 014 157 Kč. Objasněno bylo celkem 151 skutků. Charakter objektů a způsoby páchaní trestné činnosti se během příliš nemění. Pachatelé vloupání do rodinných domů či bytů se nejvíce zaměřují na nezabezpečené, snadno překonatelné a nezabezpečené výplně oken a dveří. Ty pak nejčastěji vypáčí nebo rozbijí skleněnou výplň a poměrně snadno pak vniknou dovnitř objektu.

I u krádeží motorových vozidel jsme zaznamenali v roce 2017 pokles oproti předešlému roku. Celkem bylo zjištěno 619 krádeží motorových vozidel, což je o 125 méně než v roce 2016. Trendem mnoha posledních let je, že pachatelé se nejvíce zaměřují na motorová vozidla značky Škoda, která tvoří skoro 80% odcizených

vozidel. Vozidla jsou pak nejčastěji prodávána na náhradní díly a jen malá část je legalizována v České republice nebo vyvezena do zahraničí.

3. 1. 2. Hospodářská kriminalita

Hospodářská kriminalita se vymezuje především tím, že je směřována proti hospodářskému systému a jeho fungování. Co se týče oblasti hospodářské kriminality, každoročně se počet zaevidovaných spisů až tolik neliší. Za celý rok 2017, tedy od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 činil počet spisů, které Krajské ředitelství policie Středočeského kraje evidovalo a řešilo celkem 310 spisů. Ve srovnání s rokem 2016 to bylo o 25 případů méně. Celková způsobená škoda činila 247 296 242 Kč. Nejvíce z těchto spisů tvoří trestné činy na úseku padělání pozměňování peněz, zpronevěra a podvod. Co se týče zadání mé diplomové práce, i zde lze nalézt metody a postupy, které se používají v oblasti prevence kriminality. Příkladem je speciálně zřízený útvar krajského ředitelství Kobra-R. Ta se zabývá zejména typováním a rozkrýváním podezřelých transakcí a odhalováním podezřelých subjektů a jejich činnosti.

3. 1. 3. Násilná kriminalita

Násilná kriminalita je obecně veřejností chápána nejvíce negativně z hlediska pocitu bezpečí. Jedná se o jev specifický, který takřka nelze preventivními aktivitami ovlivnit a postihnout. Vysoký výskyt násilné kriminality způsobuje u široké veřejnosti a pocit nejistoty a strachu. Do této kategorie řadíme především vraždy, loupeže, fyzické napadení či přepadení osob. Celkově za rok 2017 evidujeme na území Středočeského kraje 1314 případů násilné trestné činnosti.

Z tohoto celkového počtu bylo pak na území Středočeského kraje spácháno 18 vražd. 11 z nich bylo ve stádiu pokusu a jeden ve formě přípravy. Zbylé již byly dokonané. Z hlediska objasněnosti jsou vraždy obecně velmi úspěšně objasněny a pachatele se ve většině případů daří dopadnout. Další kategorií, která náleží do násilné kriminality, jsou již výše zmíněné loupeže. Za rok 2017 ve Středočeském kraji

vidujeme 183 případů závažného trestného činu loupež. Oproti roku 2016 jsme zaznamenali mírný nárůst a to o 19 evidovaných skutků.

Na níže uvedené tabulce je zobrazen rozdíl evidovaných loupeží za rok 2016 a 2017 na jednotlivých územních odborech Středočeského kraje. Z tabulky vyplývá, že dlouhodobě nejvíce zatíženým územním odborem je Kladno, a to nejen co se týče trestných činů loupeže, ale kriminality jako takové. Od roku 2017 i zde začal být realizován projekt Bezpečné město. Od té doby jsme zaznamenali pokles právě na poli majetkové trestné činnosti.

Tabulka 3 Trestné činy loupež – srovnání rok 2016 a 2017

Územní odbor	r. 2016	r. 2017	Rozdíl nápadu	% vyjádření rozdílu
Benešov	7	4	-3	-42,86%
Beroun	10	17	+7	+70,00%
Kladno	60	62	+2	+3,33 %
Kolín	12	12	0	0,00%
Kutná Hora	7	5	-2	-28,57%
Mělník	13	20	+7	+53,85 %
Mladá Boleslav	19	22	+3	+15,79%
Nymburk	7	12	+5	+71,43%
Příbram	12	8	-4	-33,33%
Rakovník	3	4	+1	+33,33%
Praha venkov – JIH	7	11	+4	+57,14%
Praha venkov – VÝCHOD	5	3	-2	-40,00%
Praha venkov – ZÁPAD	2	3	+1	+50,00%
CELKEM	164	183	+19	-11,59%

Zdroj: Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území Středočeského kraje za rok 2017 ve srovnání s rokem 2016

„Objektem zájmu pachatelů loupeží jsou v naprosté většině jednotlivé osoby, kdy na tyto „pouliční“ loupeže připadá nejvyšší počet spáchaných skutků, které nevyžadují kvalifikovanější přípravu ze strany pachatele. Důvod je zřejmý, jedná se o nejméně chráněné cíle - jednotlivé osoby, často pod vlivem alkoholu nebo se nacházející v prostoru nezajištěném prvky pasivní bezpečnosti, napadané osobami pachatelů bez nutnosti důkladnější přípravy činu.“[7]

4 PREVENCE KRIMINALITY

Již v úvodní části práce jsem se zaměřila na vysvětlení a definici základních pojmů v oblasti prevence kriminality.

Prevenčí kriminality rozumíme soubor opatření, která mají vést a vedou k předcházení páchaní kriminality. Dále pak opatření směřující ke zvyšování pocitu bezpečnosti občanů v místě jejich bydliště nebo preventivní aktivity zaměřené na konkrétní cílové skupiny jako jsou například senioři, mládež, řidiči apod. *„Zahrnuje všechny aktivity vyvíjené státními, veřejnoprávními i soukromoprávními subjekty, které se zaměřují na ovlivňování kriminogenních podmínek, na potenciální pachatele a na potenciální i faktické oběti trestné činnosti.“* [8]

„Prevence kriminality je ofenzivní metoda boje proti trestné činnosti, která využívá především nerepresivních metod, na nichž se podílí široká škála veřejných institucí i soukromých subjektů včetně jednotlivců.“[9] Prevenčí kriminality se snažíme předcházet trestné činnosti, hledat metody, techniky a způsoby, jak trestné činnosti a kriminálním jevům ve společnosti předcházet a reagovat na již existující problémy, které jsme ve společnosti zaznamenali. Lze tedy říci, že je orientovaná do budoucnosti, a to z toho důvodu, že se snaží předcházet tomu, co by se teprve mohlo stát. *„Cílem prevence kriminality je snížit pravděpodobnost výskytu trestných činů a tím redukovat jejich rozsah a intenzitu.“* [9]

Jedním z hlavních úkolů Policie České republiky je i předcházení trestné činnosti. V zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, konkrétně v § 2 je uvedeno, že jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. *„Zákonem stanovený úkol předcházení trestné činnosti policie plní především aktivní činností v oblasti prevence kriminality, která představuje pokus eliminovat trestnou činnost ještě před jejím započítáním nebo před jejím pokračováním.“* [10]

4. 1. Struktura prevence kriminality

Strukturu prevence kriminality odvozujeme od cílů, podle kterých jsou jednotlivá preventivní opatření zaměřena. Můžeme ji rozdělit na sociální prevenci, situační prevenci a behaviorální prevenci.

4.1.1 Sociální prevence

„Sociální prevence představuje aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které jsou považovány za klíčové příčiny páchaní trestné činnosti.“ [2] Také představuje různá opatření, kterými lze předcházet sociálnímu selhání a to i u osob u kterých doposud k sociálnímu selhání nedošlo. Služby sociální prevence slouží svou činností lidem ohroženým krizovou situací tak, aby nebyli ohroženi sociálním vyloučením. Cílem jejich preventivní činnosti je pomáhat osobám k překonání nepříznivé životní situace.

Realizace sociální prevence probíhá na třech úrovních a to na úrovni primární, sekundární a terciální.

- **Primární prevence** – Působí a zaměřuje se na příčiny kriminality. Představuje hlavně vzdělávací, výchovné a poradenské aktivity, které jsou zaměřeny na širokou veřejnost. Nejenom však na širokou veřejnost, ale i konkrétní věkové a sociální skupiny například mládež, seniory, menšiny apod. V oblasti primární prevence padá stěžejní odpovědnost na rodinu a školu. Je to samozřejmě logické, že pokud dítě vyrůstá v harmonické rodině, kde mu je již od malička vtoukáno do paměti, jak se má ve společnosti chovat, jaké chování a jednání je správné a jaké nikoliv, tak je to zároveň stěžejním a základním kamenem k tomu, aby si dítě tyto vzorce chování osvojilo a chovalo se podle nich. Dalším významnou institucí, která má

důležitou vzdělávací úlohu na poli primární prevence je škola. Ne však pouze tyto dvě instituce působí na úrovni primární prevence.

Právě Policie České republiky nebo městská policie se významně podílejí na vzdělávací a osvětové činnosti ve školách mateřských a základních pomocí přednášek a besed.

Primární prevencí se policisté angažují i na besedách pro seniory a seznamují je s nejnovějšími trendy a typy podvodníků a podvodného jednání, kterému by mohli být vystaveni.

- **Sekundární prevence** – Je již zaměřena na konkrétní rizikové skupiny osob nebo jednotlivce, u kterých je větší pravděpodobnost nebo předpoklad, že se stanou obětí trestného činu nebo naopak pachatelem. Jako typický příklad lze uvést, že více ohroženou skupinou osob, u kterých je předpoklad, že se stanou obětí trestného činu, jsou senioři. Je to především z toho důvodu, že jsou více důvěřiví, snadněji oklamatelní a fyzicky již nejsou tolik silní, aby se mohli účinně bránit proti napadení nebo okradení. Druhou skupinu, kterou tvoří naopak osoby nebo skupiny osob u kterých je vyšší předpoklad, že se stanou pachateli trestného činu, jsou především osoby drogově závislé, závislé na alkoholu, gambleři, vandalové nebo osoby dlouhodobě nezaměstnané. U nich je velmi vysoký předpoklad toho, že si budou chtít obstarat peníze nelegální cestou. Všechny výše jmenované skupiny osob zpravidla nepracují, ale peníze samozřejmě potřebují na obstarání drogy, alkoholu nebo na hraní na hracích automatech a snaží se je obstarat krádežemi, loupežemi a následným prodejem odcizených věcí.
- **Terciární prevence** – Spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob (tj. pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení) a zaměřuje se i na osoby, které se již staly oběťmi

trestného činu. „Cílem terciární prevence je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí.“ [2]

4.1.2 Situační prevence

„Situační prevence staví na zkušenostech, že určitý druh kriminality se objevuje v určité době, na určitých místech a za určitých okolností.“[2] Za pomoci technických opatření nebo fyzické ochrany, lze kriminogenní podmínky minimalizovat. Zaměřuje se tedy na odstraňování příležitostí a podmínek, které by pachatele vedly k protiprávnímu jednání a spáchání trestného činu.

Vycházíme ze zkušeností a pomocí různých „překážek“ se snažíme páčání trestné činnosti předejít nebo jí zabránit. Jako příklad lze uvést, že pokud víme, že v určitou dobu dochází ke krádežím v konkrétním místě, tak právě v tuto konkrétní dobu posílíme ochranu místa pomocí lidských sil a prostředků. Dále pak pokud například víme, že na neosvětleném nebo nehlídaném místě dochází k častým krádežím, tak toto místo osvětlíme nebo vybavíme kamerovým systémem, pokud to samozřejmě finanční prostředky umožňují. Úspěšnost situační prevence je poměrně vysoká, těžiště její odpovědnosti připadá na obce v rámci jejich kompetencí (městská policie zřízená danou obcí) a především na Policii České republiky.

4.1.3 Behaviorální prevence

Tento druh prevence se snaží, jak již z názvu vyplývá, působit na chování lidí. Cílem je působit na širokou veřejnost a vzdělávat jí v oblasti bezpečného chování a v oblasti ochrany před trestnou činností. Toho se snaží docílit informováním různých cílových skupin v oblasti, kterou považujeme pro danou skupinu jako rizikovou. Jako příklad lze uvést informování a prevence u seniorů, před technikami podvodníků nebo podomních prodejců, kteří se různými způsoby snaží ze seniorů vylákat finance, dostat se do jejich obydlí a tam je okrást. V těchto oblastech je

prevence nezbytná a velmi důležitá a Policie České republiky se snaží realizovat projekty a osvětovou činnost tak, aby co nejvíce podobným případům zabránila.

4.2 Struktura organizace prevence kriminality v České republice

Organizace prevence kriminality v naší republice je zajištěna a realizována na třech úrovních, a to na úrovni místní, rezortní a mezirezortní. Nejvíce účinné a dobře fungující jsou programy, které jsou realizovány na místní úrovni, a to z toho důvodu, že jsou přesněji, podrobněji a lokálněji zaměřeny na danou problematiku ze strany orgánů státní právy a samosprávy.

4.2.1 Organizace na místní úrovni

Na místní úrovni jsou do prevence zapojeny orgány veřejné správy, Policie České republiky, nevládní subjekty a další organizace, které v dané obci působí. Na této úrovni je rozložení působnosti v oblasti prevence optimální a to z toho důvodu, že je rozložena sociální i situační prevence s ohledem na konkrétní potřeby a možnosti obce. I na této úrovni je potřebná spolupráce obce s Policií České republiky.

Spolupráce funguje na základě tzv. koordinačních dohod, jejichž cílem je navázání spolupráce a partnerství na místní úrovni. Pomocí koordinačních dohod se zajišťuje spolupráce při zajištění veřejného pořádku a zvyšování pocitu bezpečí obyvatel v obci a stanoví i odpovědnost jednotlivých subjektů v jeho zajištění.

4.2.2 Organizace na rezortní úrovni

Jedná se o různé programy prevence kriminality, které vycházejí a jsou v gesci jednotlivých ministerstev a ovlivňují a upravují tvorbu příslušné legislativy.

4.2.3 Organizace na mezirezortní úrovni

Na mezirezortní úrovni hovoříme o tvorbě preventivní politiky vlády ve vztahu k obecné kriminalitě a koordinaci preventivních činností jednotlivých resortů zastoupených v Republikovém výboru pro prevenci kriminality.

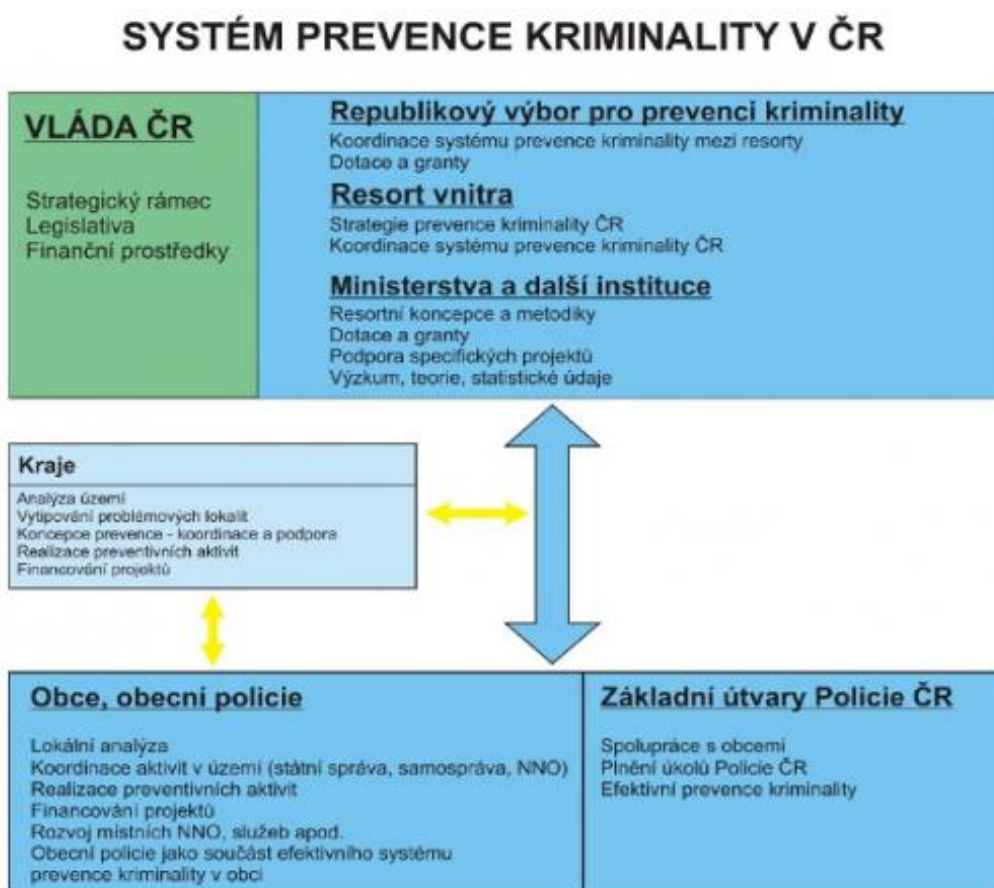
Republikový výbor pro prevenci kriminality je koordinační a metodický orgán zřízený usnesením vlády č. 617 z roku 1993 o projednání koncepce a programu prevence kriminality. Více o Republikovém výboru pro prevenci kriminality bude popsáno v kapitole číslo 5.

5 SYSTÉM PREVENCE KRIMINALITY V ČESKÉ REPUBLICE

Systém prevence kriminality v naší republice můžeme dělit na 3 úrovně:

1. Republiková a resortní,
2. krajská,
3. lokální.

Obrázek 1 Systém prevence kriminality v ČR

Zdroj: Prevence kriminality. Dostupné z: <http://www.prerov.eu/cs/magistrat/socialni-oblast-a-skolstvi/prevence-kriminality/>

Z výše uvedeného obrázku vyplývá, že nejvyšší a nejdůležitější funkci v oblasti prevence u nás zastává vláda. Právě ta v oblasti prevence tvoří nejen strategický a legislativní rámec, ale i zajišťuje finanční prostředky pro realizaci a naplňování preventivních projektů na celorepublikové úrovni.

Neoddělitelnou a zároveň nepostradatelnou složkou v systému prevence kriminality v ČR jsou základní útvary Policie České republiky. Policie České republiky (dále jen PČR) je bezpečnostním sborem, jehož prioritou je chránit bezpečí osob, jejich zdraví a majetku. Z těchto důvodů hraje nezastupitelnou roli na poli prevence a preventivní činnosti. V tomto směru je preventivní činnost realizována především oddělením tisku a prevence na daných krajských ředitelstvích a územních odborech.

5.1 Subjekty zapojené do systému prevence kriminality

5.1.1 Republikový výbor pro prevenci kriminality

Republikový výbor pro prevenci kriminality (dále jen Výbor) plní koordinační úlohu na celorepublikové úrovni. Jedná se o Výbor zřízený Ministerstvem vnitra České republiky, který plní metodickou a koordinační funkci. Výbor plní koordinační úlohu vůči aktivitám veřejné správy. Předsedou Výboru je ministr vnitra a výkonným místopředsedou je jeho první náměstek, který má na starost oblast veřejného pořádku a bezpečnosti. *„Členy výboru jsou Ministerstvo vnitra, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo spravedlnosti, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo obrany, Ministerstvo financí, Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny, Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Policejní prezidium ČR, Probační a mediační služba ČR, Nejvyšší státní zastupitelství, Generální ředitelství Vězeňské služby ČR, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Soudcovská unie ČR.“*[11]

5.1.2 Ministerstva

Jednotlivá ministerstva si vytvářejí vlastní strategie prevence kriminality, které se týkají jejich činnosti a oblasti působnosti. Zaměřují se na oblast primární, sekundární, ale i terciální prevence v oblasti vzdělávání, problematiky týkající se problematiky dětí a mládeže, prevence závislostí nebo prevencí u sociálně vyloučených osob. Mimo jiné si ministerstva vytvářejí vlastní programy prevence kriminality a zaměřují se na vzdělávání zaměstnanců právě v této oblasti. Zde se pak ukazuje, že sdílení dobré praxe, projektů a dobrých zkušeností je jedním z nejlepších kroků, jak oblast prevence posilovat a rozvíjet.

5.1.3 Policie České republiky

Úlohou PČR, jak vyplývá ze zákona o Policii České republiky, je chránit bezpečnost osob a majetku, zajišťovat veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti.

Úkolem PČR je reagovat na aktuální vývojové trendy v oblasti trestné činnosti a podle nich směřovat činnost v oblasti prevence kriminality. Preventivní aktivity jsou tvořeny na základě různých vyhodnocení, provedených analýz, statistických výstupů z oblasti trestné činnosti a spáchaných trestných činů a stávají se součástí každodenní práce policistů na obvodních odděleních.

Významnou úlohu PČR plní zejména v oblasti primární prevence, kdy se například zaměřuje na osvětovou činnost v oblasti dopravy, mládeže, ale i preventivních besed a projektů na seniory a jiné cílové skupiny. PČR a její zaměstnanci a preventisté se také věnují sekundární a situační prevenci. V oblasti situační prevence policistům v jejich práci hodně pomáhají mapy kriminality, o kterých bude podrobněji napsáno v dalších bodech diplomové práce.

Preventivní činnost u PČR zajišťují především policisté nebo občanští zaměstnanci z oddělení tisku a prevence (dále jen OTP) daného krajského ředitelství Policie České republiky, potažmo územního odboru. Ti pak docházejí do

mateřských, základních a středních škol na setkání se žáky a věnují se preventivním aktivitám a přednáškám zaměřených podle věkové skupiny posluchačů (na dopravní výchovu, trestní odpovědnost, drogovou problematiku, šikanu, kyberšikanu a jiné).

Další činností pracovníků OTP jsou aktivity zaměřené na seniory, spolupráce s dopravními inspektoráty a realizace projektů zaměřených na bezpečnost v silničním provozu a na kontroly řidičů motorových vozidel a motorek, zda dodržují zásady bezpečné jízdy, jestli před jízdou nepožili alkohol nebo jiné omamné a psychotropní látky, zda jsou řidiči motorových vozidel za jízdy připoutaní a jestli za jízdy netelefonují nepovoleným způsobem. Spektrum činnosti pracovníků OTP a policistů i občanských zaměstnanců PČR v oblasti prevence je opravdu široké a snaží se i nadále vyvíjet a realizovat nové aktivity v oblasti prevence kriminality.

Jak jsem již v úvodu své diplomové práce zmínila, zásadní část bude věnována projektu Krajského ředitelství policie Středočeského kraje „Bezpečné město“, které je jak si troufám tvrdit jednou z nových metod v prevenci kriminality. Jednou z podstatných součástí projektu jsou mapy kriminality, které jsou pro práci policie nesmírně důležité a velmi efektivní pro jejich práci. Znázorňují nám a do map promítají spáchané trestné činy a přestupky v konkrétním městě, obci a přímo v konkrétní ulici. Středočeská policie vyvíjí i další aktivity, pomocí kterých se jí daří ve středočeských městech snižovat kriminalitu.

Nově byla také zřízena Metodická rada Policie ČR pro prevenci kriminality, jejímž úkolem je zajištění metodického vedení systému prevence kriminality jako celku, a koordinaci činností uvnitř PČR. Na každém krajském ředitelství PČR (dále jen KŘP PČR) je pak problematika v oblasti prevence zajištěna řízena jedním koordinátorem prevence kriminality. Všichni koordinátoři z jednotlivých KŘP PČR se pravidelně scházejí, obvykle 2x do roka, aby společně probrali své preventivní

aktivity a zároveň vymysleli i nové cesty, kterými se budou v budoucnu na poli prevence ubírat.

„Zajištění oblasti prevence kriminality na úrovni územních odborů a základních útvarů však bylo ponecháno zcela v kompetenci jednotlivých krajských ředitelství.“[11]

Aby veškeré aktivity, nejen v oblasti prevence mohly u PČR správně a kvalitně fungovat, je nutné neustále navyšovat početní stavy policistů, které jsou v současné době ve všech krajských ředitelstvích České republiky výrazně nižší. Každé KŘP PČR vyvíjí aktivity v oblasti nábory nových policistů a snaží se docílit co nejvyššího personálního obsazení na jednotlivých policejních útvarech.

5.1.4 Kraje

Kraje se v oblasti prevence angažují a zapojují v rámci působnosti svého kraje v rámci samostatné působnosti. Oblast prevence kriminality v konkrétním kraji připadá na jejího manažera prevence kriminality, který koordinuje činnost v oblasti prevence kriminality a zároveň komunikuje s dalšími subjekty. Zapojení krajů do systému prevence kriminality v České republice hraje velikou roli. Kraje tak samostatně a dle potřeby mohou na svém území vytvářet projekty zaměřené na danou problematiku, která je aktuálně nejvíce tíží. Také si vytyčují a nastavují priority a realizují potřebná preventivní opatření. Kraje si tedy zpracovávají vlastní preventivní projekty a programy, krajské koncepce prevence kriminality a bezpečnostní analýzy.

V praxi se osvědčila spolupráce krajských koordinátorů prevence společně s koordinátory prevence daného krajského ředitelství PČR, státních zastupitelství a dalších zapojených subjektů.

Závěrem lze shrnout, že mezi hlavní úlohy krajů patří řízení preventivních aktivit a programů, účast na dotačním řízení Ministerstva vnitra (dále jen MV) a vlastní dotační aktivity pro oblast prevence kriminality.

5.1.5 Obce

Obce tvoří základní úroveň realizace preventivních činností a projektů. Právě na obcích je realizovat a naplňovat preventivní projekty a opatření v oblasti prevence kriminality v praxi.

Obce svou činnost vykonávají v rámci samostatné působnosti. Při realizaci preventivních aktivit a preventivní politiky vycházejí ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

Obce si mohou zřídit obecní policii v rámci své obce podle zákona. Ta pak zabezpečuje místní záležitosti v oblasti veřejného pořádku, dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití a podílí se na aktivitách v oblasti prevence kriminality v obci. Nepříjemným trendem posledních let se pro obce stává skutečnost, že kriminalita již není pouze záležitostí velkých měst, ale naopak se čím dál tím více přesouvá a do měst menších a právě i do menších obcí. V celorepublikovém měřítku však zaznamenáváme trvalý pokles trestné činnosti.

Žádné obce nedisponují takovou profesionální úrovní a odborností v oblasti prevence kriminality, jako větší města, nedisponují žádnou databází s příklady dobré praxe, ze které by mohli čerpat inspiraci a zdroje pro vlastní realizaci projektů a preventivních aktivit. Ve své působnosti však i obce mají vlastního manažera prevence, zpracovávají vlastní programy prevence, bezpečnostní analýzy na úrovni obce, realizují vlastní projekty a aktivity v oblasti prevence kriminality.

5.1.6 Další subjekty zapojené do systému prevence kriminality

Kromě výše uvedených subjektů, které se významným způsobem podílejí a angažují v oblasti prevence kriminality, musím uvést i další subjekty, které se do systému prevence kriminality zapojují. Jedná se například o jednotlivé fyzické osoby, neziskové organizace, podnikatele nebo dobrovolníky.

- **Neziskové organizace** – Tyto organizace často vystupují v roli realizátorů preventivních projektů společně s kraji a obcemi. *„Ze strany státu či samospráv je nutné pokračovat v jejich podpoře, ideálně ji dále rozšiřovat (samozřejmě při vyžadování poskytování kvalitních služeb) a vytvářet legislativní, administrativní, organizační i další podmínky pro co nejširší zapojení do preventivních aktivit.“* [11]
- **Podnikatelé** – *„Mohou např. poskytovat práci lidem, u kterých nezaměstnanost tvoří velmi rizikový kriminogenní faktor (např. osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, osoby ve výkonu trestu odnětí svobody nebo z něj se vracějící apod.)“* [11]
- **Dobrovolníci** – Nejčastější aktivita dobrovolníků v oblasti prevence kriminality je zaměřená na sociální prevenci a to především na práci s dětmi a mládeží ze sociálně znevýhodněného prostředí a v sociálně vyloučených lokalitách. Dále například docházejí do azylových domů, setkávají se s lidmi žijících na ulici a spolupracují s terénními pracovníky.

5.2 Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 – 2020

Nejaktuálnější a platná Strategie prevence kriminality byla vytvořena na léta 2016 – 2020. Obecně se pak její historická tvorba datuje od roku 1996, kdy byla vytvořena první strategie, od té doby se připravuje nová strategie vždy ve čtyřletých cyklech. Jedná se o dokument, který formuje a formuluje systém fungování prevence kriminality v České republice, rozvíjí postupy a úkoly všech orgánů v oblasti prevence kriminality a hledá přístupy k řešení jednotlivých druhů kriminality. Aktuální strategie, jakožto i ty předešlé stanovuje cíle v oblasti prevence kriminality

v České republice, priority, vize, metody a nástroje jak těchto cílů dosáhnout. „Strategie vychází z priorit daných Programovým prohlášením vlády ČR, mezi které patří mj. „klást důraz na preventivní programy, úzkou komunikaci s místními samosprávami a na vybalancování proků prevence a represe tak, aby se efektivně eliminovaly příčiny vzniku sociálních střetů“, „komplexně řešit napětí v sociálně citlivých lokalitách“, „usilovat o vysoký standard ochrany lidských práv“, „minimalizovat rizika recidivy po propuštění“, „posílit ochranu obětí trestné činnosti“, „podporovat zvýšení finanční gramotnosti“, „nesmlouvavý boj proti lichvě“, „rozvoj občanské společnosti a podpora nestátních neziskových organizací.“[11]

Ve Strategii jsou definované globální a strategické cíle v oblasti prevence kriminality a systém prevence kriminality v České republice. Samostatná část je věnována novým hrozbám a přístupům v oblasti prevence a prevenci kriminality v rizikových lokalitách.

5.2.1 Metody a nástroje při naplňování strategie

5.2.1.1 Program prevence kriminality

Dotační program prevence kriminality (dále jen „Program“) je v České republice nejviditelnějším nástrojem v oblasti prevence kriminality. „Ministerstvo vnitra každoročně Program vyhláší a to zejména k realizaci projektů prevence kriminality krajů a obcí. Program je jedním z nástrojů vlády České republiky, kterým podporuje oblast prevence kriminality, se zaměřením na nejvíce rizikové regiony v ČR, skupiny obětí (např. mládež, senioři, oběti domácího násilí) či pachatele (např. zaměření na recidivu).“[11] Pomocí Programu je dlouhodobě vytvářena finančně stabilní podpora prevence kriminality.

5.2.1.2 Odborné vzdělávání

Odborné proškolení a vzdělávání příslušných subjektů, které se angažují v oblasti prevence kriminality je nezbytně nutné a zásadní k tomu, aby systém prevence mohl kvalitně a efektivně fungovat. Netýká se to pouze nejvýše

postavených subjektů v oblasti prevence, ale právě i těch na krajské a lokální úrovni. V naší republice doposud nefunguje jednotný a akreditovaný systém vzdělávání pro oblast prevence kriminality, který by zapojeným subjektům nabízel formu jednotného vzdělávání.

5.2.1.3 Informační aktivity a osvěta

Osvětová činnost a tedy i styk s veřejností jsou jednou ze základních a zároveň jednou z nejdůležitějších aktivit v oblasti prevence kriminality. Osvětovou a informační činností se musejí zabývat všechny subjekty, které se v oblasti prevence angažují. Například pracovníci oddělení tisku a prevence PČR se zaměřují na různé cílové skupiny. Od osvětové činnosti u dětí a mládeže po prevenci u seniorů nebo konkrétní cílové skupiny jako např. řidiči či osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách. Veřejnost je informovaná buď osobním stykem s konkrétními osobami, které osvětu v oblasti prevence realizují, nebo prostřednictvím internetu, dále pak na policejních webových stránkách a na webových stránkách Bezpečných měst (o těch bude blíže popsáno v následující kapitole), kde nalezneme i mapy kriminality do kterých jsou ze strany PČR zaznamenávány veškeré trestné činy, které se v daném městě či obci odehrály za určité období.

Ve srovnání s jinými zeměmi není Česká republika v poskytování informací natolik vyspělá a sdílná, avšak troufám si tvrdit, že díky realizaci projektu Bezpečné město se situace zlepšuje a vyvíjí a informace se k veřejnosti dostávají snadněji a rychleji. Pokud však chceme uvést vyšší instanci, která informace z oblasti prevence kriminality na webových stránkách poskytuje, je důležité zmínit stránky, které zajišťuje Republikový výbor Ministerstva vnitra a jedná se konkrétně o internetové stránky www.prevence-kriminality.cz.

5.2.1.4 Legislativa

Pro oblast prevence kriminality v naší zemi doposud neexistuje žádný zákon, který by uchopil prevenci kriminality jako takovou. Nalezneme zde pouze strategické materiály, dokumenty, metodiky a další publikace, které se touto problematikou zabývají.

5.2.1.5 Mezinárodní spolupráce

Česká republika (dále jen ČR) se v oblasti prevence kriminality zapojuje do spolupráce s ostatními členskými zeměmi v rámci Organizace spojených národů (dále jen OSN) a Evropské unie.

ČR je v OSN zastoupena Ministerstvem vnitra v několika institucích. Jedná se například o Výbor OSN pro lidská práva, Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní justici nebo Úřad pro drogy a kriminalitu.

Nejdůležitější spolupráce na poli prevence kriminality však spočívá v rámci Evropské unie. I zde je ČR zastoupena Ministerstvem vnitra, které ji reprezentuje v Evropské síti prevence kriminality. Zde jsou všem členům zadávány úkoly prostřednictvím několikaleté strategie s cílem posílit oblast prevenci kriminality v rámci Evropské unie.

Dalším důležitým partnerem mezinárodní spolupráce je pro ČR spolupráce se zahraničními partnery na resortních projektech. Inspiruje se příklady dobré praxe a spolupracuje se zahraničními odborníky.

5.2.1.6 Věda a výzkum

K tomu, aby systém prevence mohl kvalitně fungovat na celorepublikové úrovni, ale i na úrovni krajů a obcí je nezbytně nutná spolupráce všech subjektů a analýza potřebných dat z oblasti prevence kriminality. Velmi často jsou k tomuto účelu

používány průzkumy veřejného mínění, dotazníkové šetření a podobné metody, pomocí kterých se zjišťuje pocit bezpečí obyvatel v místě jejich bydliště, spokojenosti s bezpečnostní politikou, důvěrou v bezpečnostní složky apod.

„Výzkumná šetření se provádějí také mezi pachateli pro lepší pochopení příčin jejich patologického jednání a jak jim předcházet.“ [11]

„Vedle klasických společenskovedních výzkumů a šetření se ale v prevenci kriminality stále častěji uplatňují i poznatky z technických disciplín, z oblasti informačních technologií apod. (např. ochrana předmětů značením syntetickou DNA, vyvíjení dokonalejších analytických softwarů apod.)“ [11]

6 PREVENTIVNÍ AKTIVITY, PROJEKTY A METODY V OBLASTI PREVENCE KRIMINALITY STŘEDOČESKÉ POLICIE

Preventivní aktivity Policie České republiky jako celku, vycházejí z aktuálních problémů, které policii nejvíce tíží a které je nutné řešit. Tradičně se každoročně zaměřují především na děti a mládež, seniory a v neposlední řadě řidiče.

Rozlišujeme preventivní aktivity a projekty, které mají celorepublikový rozsah, ale naopak i aktivity, které si v oblasti prevence kriminality každé krajské ředitelství vytváří samo. Mezi celorepublikové projekty v oblasti dopravy řadíme projekty „Řídím, piju nealko pivo“, „Zebra se za Tebe nerozhledne“, „Začneme spolu aneb kolama dolů“ nebo „Vidět a být viděn“. Dalšími celorepublikovými projekty jsou „Senioři sobe“, „Buď v bezpečí“ nebo „Nenech se ovlivnit“ a spousta dalších. Tyto projekty a aktivity v oblasti prevence kriminality se zaměřují na aktuální problémy, které PČR nejvíce tíží a je nutné na ně reagovat. Spousta z nich je zaměřena na bezpečnost v silničním provozu a reaguje například na zvyšující se počet úmrtí na silnicích.

V následujícím bodě se zaměřím na preventivní aktivity policie Středočeského kraje, které realizovalo v roce 2017, ale i předešlých letech, protože některé aktivity jsou realizovány již řadu let.

6.1 Preventivní činnost středočeské policie

V oblasti prevence, byly za uplynulý rok uskutečněny aktivity jak na poli primární, sekundární, terciární, ale i situační prevence. Zaměřeny byly na všechny cílové a nejvíce rizikové nebo zranitelné skupiny. Dlouhodobou aktivitou, kterou realizují především policisté z oddělení tisku a prevence jsou přednáškové aktivity, besedy a prezentační dny pro žáky mateřských, základních i středních škol. Přednášky jsou zaměřeny podle věkové kategorie žáků na dopravní výchovu,

trestní odpovědnost, šikanu, kyberšikanu, drogovou problematiku, právní vědomí apod. Další aktivity se zaměřují na setkání se seniory a osobami se zdravotním postižením. Je to především z toho důvodu, že právě tyto osoby jsou ohroženější z hlediska jejich zranitelnosti.

6.2 Forenzní identifikační značení

Jednou z aktivit středočeské policie a tudíž i metodou, které pomáhá předcházet trestné činnosti je forenzní značení předmětů, v našem případě mluvíme o forezním značení jízdních kol. Tato metoda je využívána celorepublikově a jedná se o unikátní systém ochrany majetku za pomoci aplikace syntetické DNA a unikátním kódem na konkrétní předmět. *„Stejně tak, jako lidská DNA je i tato syntetická DNA jedinečná a unikátní.“* [12] *„Jedná se o technologii, která je podporována Odborem prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky a Asociací forezního identifikačního značení, uznávaná Kriminologickým ústavem Policie České republiky a aktivně využívána Policií České republiky, městskou a obecní policií.“* [12]

Ve Středočeském kraji začalo v roce 2017 používat forenzní značení kol i město Mělník, Neratovice a Kralupy nad Vltavou. Město Mělník na realizaci projektu obdrželo dotaci od Ministerstva vnitra ČR. Vzhledem k poskytnuté dotaci je možné si registrovat jízdní kolo zcela zdarma. Z tohoto důvodu byla ve městě zřízena registrační místa, kde občané mohou své jízdní kolo nechat označit a zavést do evidence národního registru. Nyní se forenzní značení kol rozšiřuje i do dalších měst.

6.2.1 Výhody forezního značení

Nespornou a jedinečnou výhodou značení je unikátní způsob ochrany majetku. Touto technikou se dají značit i jiné předměty, které mohou být terčem zlodějů. Další výhodou je jednoduchá aplikace a identifikace, vysoká odolnost a dlouhá životnost a evidence v národním registru. Nejdůležitější ale bezesporu je, že forenzní značení

je vysoce odolné při běžném mytí jízdního kola, odolné proti běžným chemikáliím, proti soli, tlakové vodě a páře. Poslední, ale neméně důležitou skutečností je, že označením syntetickou DNA nedojde k žádnému poškození na jízdním kole.

6.2.2 Cíle forezního značení

Cílem forezního značení kol je dát jízdnímu kolu identitu pomocí jedinečné syntetické DNA, odradit případného pachatele, zvýšit možnost nalezení odcizeného jízdního kola a jeho navrácení majiteli, minimalizovat podvody a případný prodej kradeného kola a v neposlední řadě urychlit vrácení jízdního kola jeho majiteli.

6.3 Videokonference v trestním řízení

V roce 2011 se zrodil nápad na realizaci pilotního projektu Krajského ředitelství policie Středočeského kraje se záměrem realizovat videokonference v trestním řízení. Následně po zpracování zadávací dokumentace, zpracování investičního záměru a vyhlášení veřejné zakázky v roce 2014 vznikl tento projekt a v roce 2015 byl uveden do zkušebního provozu.

„Videointerakce v trestním řízení je způsob komunikace, kdy jsou vybrané procesní úkony prováděny za využití videokonferenční technologie, přičemž jednotlivé strany nemusí být fyzicky přítomny na jednom místě. Pro účely videointerakce v trestním řízení je akceptovatelná technologie užívaná pro hardwarové videokonference.“[13]

Výsledky prostřednictvím videokonferenčního zařízení je možné realizovat dvěma způsoby. První a zároveň nejčastější způsob probíhá pomocí interakce, lépe řečeno videointerakce mezi vyslychaným a vyslychajícím zprostředkovaně přes videokonferenční zařízení. Orgán činný v trestním řízení se nachází na jednom místě a druhá strana na jiném místě republiky a jsou propojeni videokonferenční technikou.

Obrázek 2 Výslech oběti TČ

Zdroj: Policie České republiky – archiv fotografií

Druhý způsob výslechu přes videokonferenční zařízení je veden tak, že vyslýchaný a vyslychající jsou společně v jedné místnosti a výslech probíhá standardním způsobem. Tento výslech je však přednášen online prostřednictvím videokonferenčního zařízení dalším účastníkům řízení. U výslechu zvláště zranitelných obětí, především dětí ve speciální výslechové místnosti se jedná o přenos i pro další účastníky jako jsou například soudce, obhájce, OSPOD a další.

„Výslech nezletilé osoby je prováděn vyškoleným orgánem činným v trestním řízení, může být proveden jak ve speciální výslechové místnosti, která je pro takové úkony zřizována na policejních objektech, tak na jiném místě, které s ohledem na okolnosti případu a duševní a mravní vývoj dítěte může přispět ke správnému provedení úkonu a dosažení žádoucího výsledku.“ [16]

Tímto způsobem výslechu je výrazně snižována druhotná újma, která by vznikla při osobním setkání zvláště zranitelné oběti s pachatelem např. u soudu.

Obrázek 3 Speciální výsledková místnost na KŘP Stč. kraje

Obrázek 4 Speciální výsledková místnost na KŘP Stč. kraje 2

Obrázek 5 Místnost, kam je přenášén online přenos výslechu

Zdroj: vlastní fotografie ze speciální výslechové místnosti

V praktické části diplomové práce se více zaměřím na téma videokonferencí v trestním řízení a to ve smyslu prevence a využití nových preventivních metod – videokonferencí u zvláště zranitelných osob, především pak nezletilých dětí. Výstupem pak bude v praktické části rozhovor s odborníky služby kriminální policie a vyšetřování z Krajského ředitelství policie Středočeského kraje.

6.4 Projekt „Bezpečné město“

Největším projektem, který středočeská policie za poslední roky realizuje je bezpochyby projekt „Bezpečné město“. Jeho hlavním cílem je zvýšení pocitu bezpečí obyvatelstva ve Středočeském kraji, snižování kriminality a zlepšování kvality života obyvatel. Podstatou projektu je především úzká spolupráce a sdílení informací všech zapojených institucí a subjektů. Více o projektu bude popsáno v následující samostatné kapitole.

7 PROJEKT KRAJSKÉHO ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE „BEZPEČNÉ MĚSTO“

V této části diplomové práce, bych ráda představila projekt středočeské policie nazvaný „Bezpečné město“. Z iniciativy Krajského ředitelství policie Středočeského kraje vznikl v roce 2015 projekt „Bezpečné město“ jako snaha vytvořit a realizovat bezpečnější města ve Středočeském kraji a snižovat kriminalitu cílenými přístupy a preventivními postupy. V současné době je do tohoto projektu zapojeno již 34 měst, obcí nebo regionů a nová města se i nadále připojují. Hlavním a zároveň nejdůležitějším pilířem, na kterém projekt staví, je vzájemná spolupráce všech subjektů, které v dané oblasti, obci či městě působí.

Policie pracuje zejména s trestnými činy, které se již staly a na základě dostupných dat a statistik hledá cesty a možné přístupy, jak dalším trestným činům předcházet v budoucnosti. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby dobře fungovala spolupráce policie s dalšími subjekty, jako je vedení obce či města (starosta/primátor), obecní policie, probační a mediační služba, úřady práce, neziskové organizace, školy a školská zařízení a další subjekty, které ve městě pracují na úseku prevence a práce s rizikovými nebo ohroženými skupinami. Některé vyjmenované subjekty disponují potřebnými informacemi a daty a tak se preventivní projekty mohou zacílit tam, kam je to nejvíce potřeba.

7.1 Cíle projektu

„Cílem projektu je vytvořit podmínky pro co nejužší a nejefektivnější spolupráci, jejímž výsledkem je snížení míry a závažnosti trestné činnosti, eliminace kriminálně rizikových podmínek a práce s osobami ohroženými kriminální budoucností.“[9] Dalším významným cílem je přispět ke zlepšování kvality života v daném městě či obci, zvýšit bezpečnost a pocit bezpečí občanů žijících v dané obci.

Nejdůležitější tedy je navázání vzájemné důvěry při spolupráci a poskytování informací mezi těmito subjekty.

7.2 Realizace a fungování spolupráce v rámci projektu „Bezpečné město“

K tomu, aby mohlo dojít k realizaci a nastartování spolupráce v rámci projektu „Bezpečné město“, je třeba splnit několik důležitých zásad a nastolit fungující spolupráci mezi příslušnými subjekty. V první řadě je nutné uzavřít Koordinační dohodu mezi Policií České republiky a vedením samosprávy na místní úrovni. Subjekty a osoby, které se ke spolupráci zaváží, jsou ředitel příslušného Krajského ředitelství policie České republiky, vedení města, vedoucí příslušného územního odboru policie České republiky a vedení obecní policie. Spolupráce všech jmenovaných subjektů je nezbytně nutná k tomu, aby projekt mohl správně a efektivně začít fungovat.

Dále pro potřeby měst navrhlo Krajské ředitelství policie Středočeského kraje Dodatek ke koordinační dohodě (viz. Příloha č. 2), ve kterém jsou konkrétněji popsány metody a formy spolupráce a cíle, kterých se chce dosáhnout. Mimo jiné je zde uvedeno, že boj proti kriminalitě a ochrana veřejného pořádku jsou společným úkolem, tudíž se do něj musí společně zapojit a společnými silami zlepšovat pocit bezpečí, chránit veřejný pořádek v dané obci či městě. Pro tento účel byl vytvořen v každém městě Koordinační tým, do kterého byli jmenováni zástupci PČR, města a dalších subjektů působících v oblasti prevence kriminality. Koordinační tým pak přijímá různá krátkodobá rozhodnutí v oblasti prevence kriminality, dopravy a bezpečnosti. Jednání týmu se pak týkají především problematiky trestné činnosti, vývoje kriminality, vývoje nezaměstnanosti, ohrožených nebo rizikových skupin obyvatelstva, výskytu drog, drobných krádeží, dopravní situace, organizace a rozdělení úseků hlídkové služby státní i obecní policie, rozvoje a umístění kamerových a monitorovacích systémů, osvětlení rizikových míst apod.

Prvním městem Středočeského kraje, které začalo tento projekt realizovat, byl Kolín. Dle statistických výstupů již z roku 2015, tedy z roku, kdy v Kolíně začal projekt fungovat, bylo již po několika měsících snížení některých trestných činů, zejména majetkového charakteru téměř o 60 %.

7.3 Mapy kriminality

„Mapy kriminality jsou jedním z významných pilířů projektu bezpečné město. Je to nástroj, který je vyvíjen Policií České republiky.“ [9] Jedním z hlavních praktických prvků, které jsou při projektu používány, jsou elektronické evidenční systémy a mobilní telefony a tablety, které policisté používají v terénu pro rychlý přenos dat a informací z terénu i do terénu.

Trestné činy i přestupky, které jsou v daných lokalitách zjištěny, se promítají do tzv. map kriminality. Díky těmto mapám můžeme pak analyzovat trestnou činnost, vnímat souvislosti a zatížení konkrétního místa a toto místo přesně definovat pomocí GPS souřadnic. Pomocí map kriminality lze vytipovat rizikové oblasti a dle dostupných informací z nich plánovat hlídkovou službu státních policistů i strážníků, nebo jiným způsobem zacílit na konkrétní místa preventivní činnost.

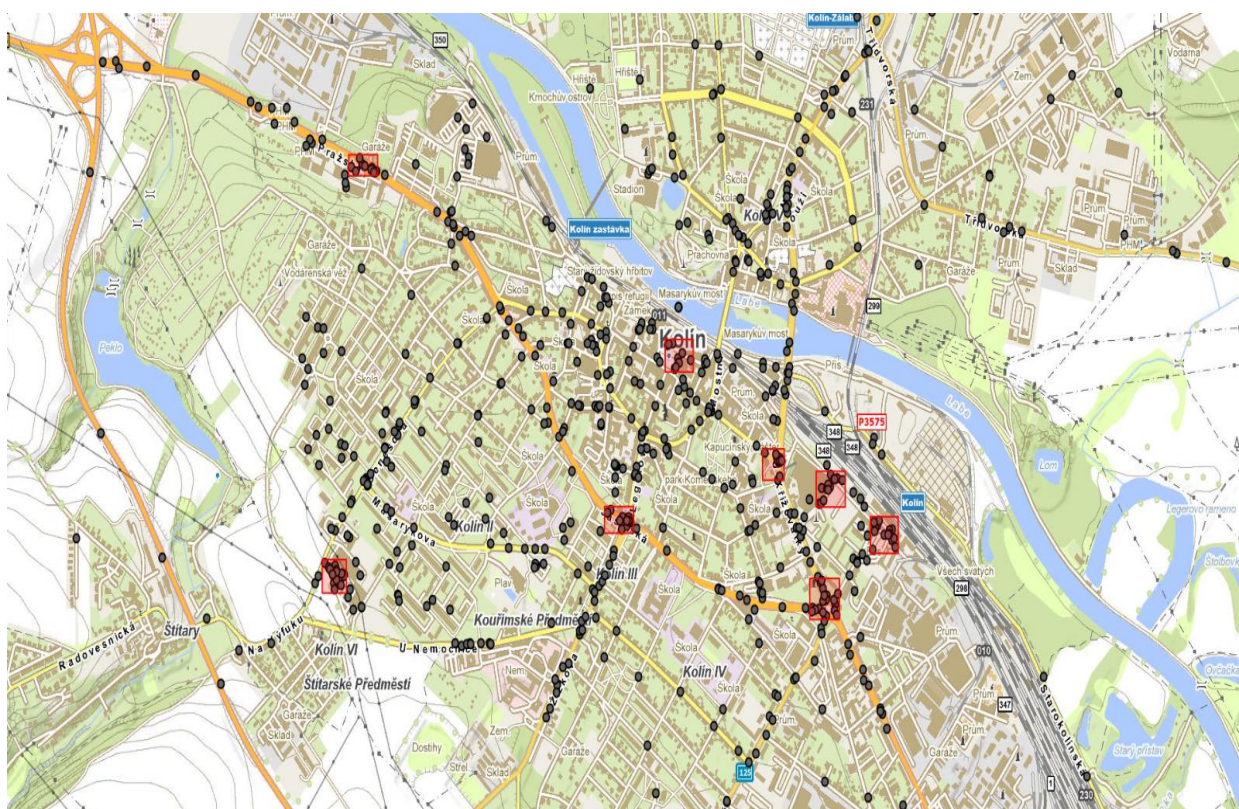
Z těchto důvodů lze konstatovat, že mapy kriminality jsou jedním z nejvýznamnějších pilířů, o které se projekt „Bezpečné město“ opírá, a to především díky tomu, že jejich prostřednictvím můžeme pracovat s výstupy, které jsou v mapách kriminality zaznamenány.

Na následujícím obrázku jsou vyobrazeny mapy kriminality a v nich zaznamenány majetkové trestné činy, ke kterým na konkrétním místě v Kolíně došlo v lednu roku 2018 a místa na kterých dochází k nejčastějším dopravním nehodám.

Obrázek 6 Mapy kriminality – mapa kriminality města Kolín leden 2018

Obrázek 7 Mapa nejrizikovějších míst dopravních nehod v Kolíně

Zdroj: Bezpečný Kolín, Dostupné z: <http://www.bezpecnykolin.cz/data/Image/mapy/Kol%C3%ADn%20-%20leden.png>

7.4 Meziroční porovnání majetkové kriminality v letech 2013 – 2016 v Kolíně

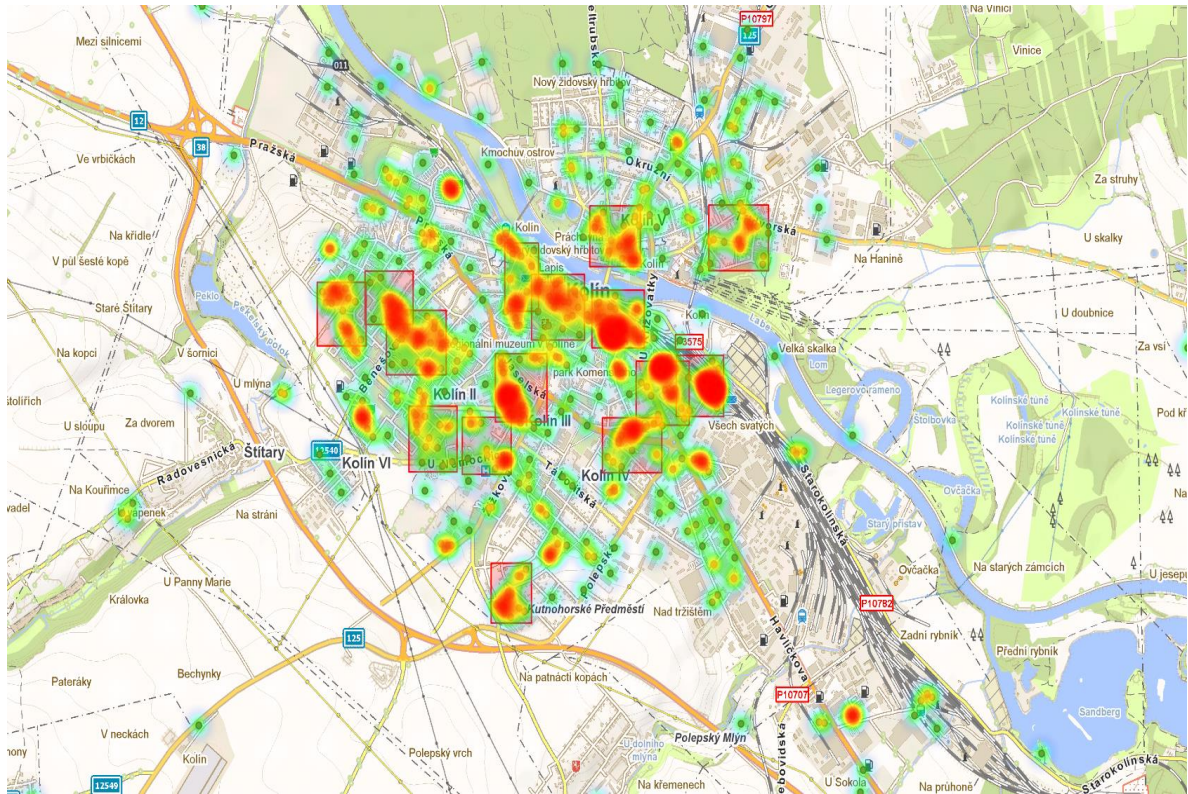
Na následujících 4 mapách kriminality jsou vyznačena nejkritičtější místa v Kolíně, kde k trestné činnosti docházelo v letech 2013 - 2016.

Prostřednictvím map kriminality zde můžeme názorně vidět, že docházelo k výraznému zlepšování a snižování trestné činnosti každý rok.

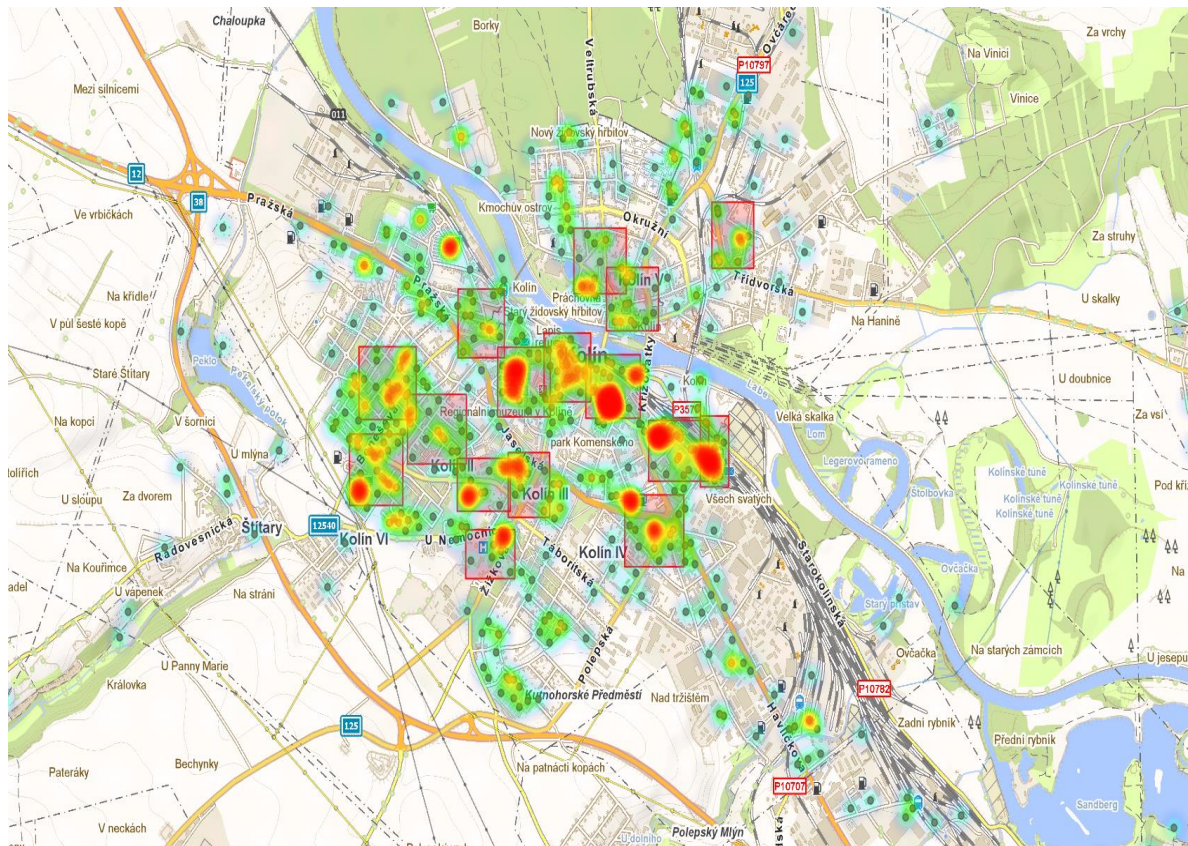
Je to především z toho důvodu, že policisté mohou na mapách názorně vidět, kde nejvíce dochází k páchání trestné činnosti, v jakou denní či noční dobu a dle těchto výstupů mohou na nejrizikovější místa zacílit hlídkovou službu, nebo sem nainstalovat kamerové systémy či zacílit jiné preventivní aktivity.

Následující srovnání vývoje majetkové kriminality od roku 2013 – 2016 v Kolíně nám zřetelně ukazuje, jak se kriminalita postupně snižovala. „*Mapy byly čerpány z publikace Jak vytvořit Bezpečné město (obec).*“^[9] Můžeme tedy konstatovat, že kriminalita ve městě začala klesat od té doby, kdy začal být v Kolíně realizován projekt „Bezpečné město.“

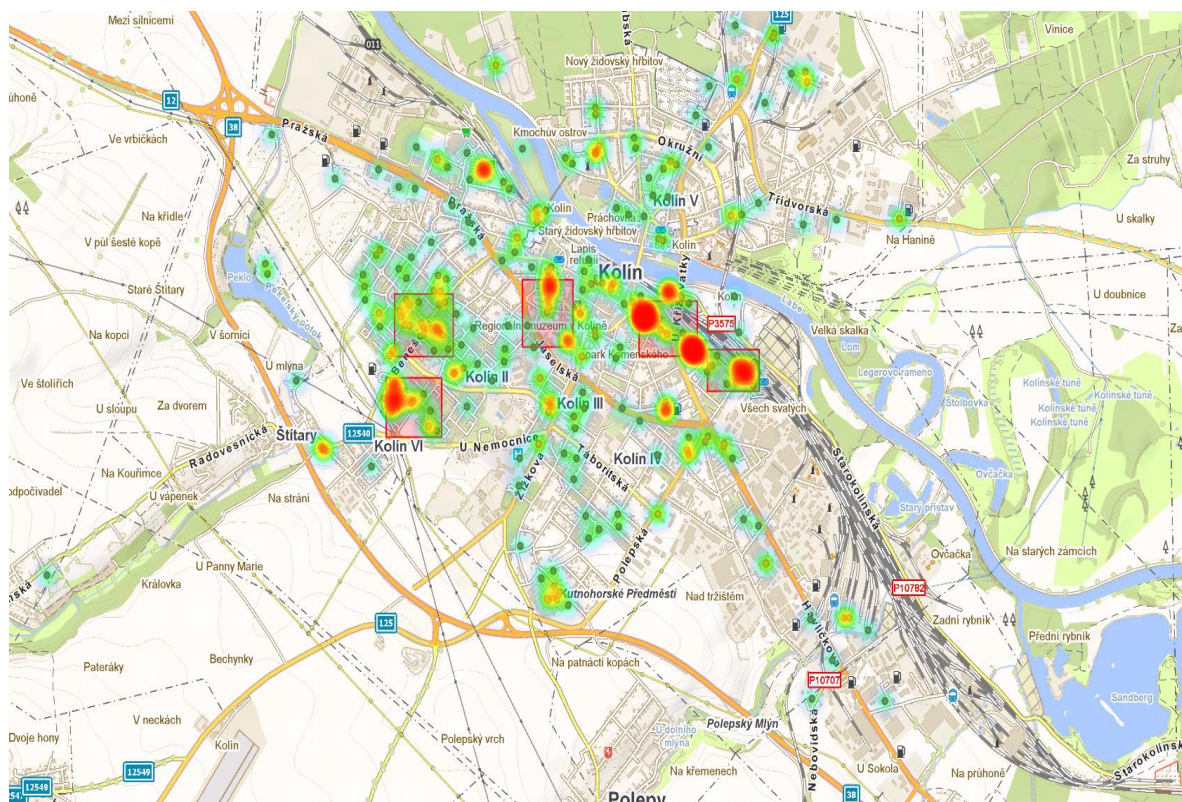
Obrázek 8 Majetková kriminalita v Kolíně za rok 2013

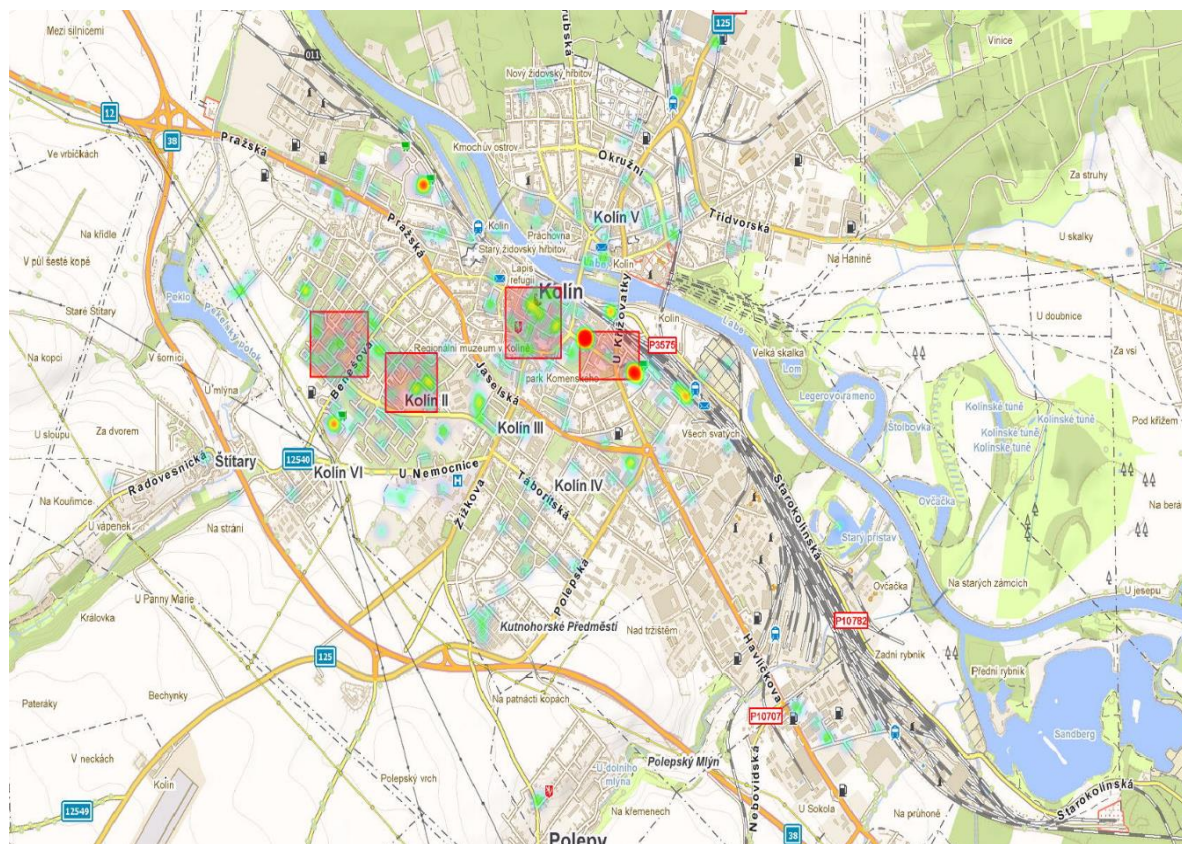
Obrázek 9 Majetková kriminalita v Kolíně za rok 2014

Obrázek 10 Majetková kriminalita v Kolíně za rok 2015

Obrázek 11 Majetková kriminalita v Kolíně za rok 2015

7.5 Webový portál k projektu „Bezpečné město“

Jak jsem již zmínila v předchozích bodech, jedním z nejdůležitějších pilířů je vzájemná komunikace a úzká spolupráce mezi zapojenými subjekty. V moderní společnosti se neobejdeme bez virtuální komunikace, internetu a různých sociálních sítí, proto je nezbytně nutné zapojit právě využití internetových webových stránek jako jednu z hlavních a nezbytných součástí projektu „Bezpečné město“, aby se veškeré důležité a aktuální informace dostaly k široké veřejnosti co nejdříve ve srozumitelné a odpovídající podobě.

I zde byl logicky prvním založeným webem web Bezpečného Kolína. S dalším vývojem a rozvojem projektu se rozvíjely a tvořily další webové stránky bezpečných měst. V současné době jejich seznam i funkční odkazy nalezneme shromážděny na webových stránkách www.bezpecnystredoceskykraj.cz.

Webové stránky bezpečných měst a obcí:

- Bezpečný Beroun
- Bezpečné město Benešov
- Bezpečná Vlašim
- Bezpečné Kladno
- Bezpečný Kolín
- Bezpečný Český Brod
- Bezpečné Pečky
- Bezpečná Kouřim
- Bezpečný Týnec nad Labem
- Bezpečné Čáslavsko
- Bezpečný Mělník
- Bezpečné Neratovice
- Bezpečné Kralupy
- Bezpečné Mšensko

- Bezpečná Mladá Boleslav
- Bezpečný Nymburk
- Bezpečné Milovice
- Bezpečné Poděbrady
- Bezpečná Sadská
- Bezpečné Úvaly
- Bezpečná Praha západ
- Bezpečná Příbram
- Bezpečné Podbrdsko
- Bezpečné Rakovnicko

Na každém webu bezpečného města jsou evidovány důležité informace a odkazy, informace o projektu, aktuální bezpečnostní i dopravní informace, vývoj kriminality v dané lokalitě, statistické výstupy trestné činnosti a dopravních nehod, mapy kriminality a další podstatné informace a kontakty. Nutno zdůraznit, že weby bezpečných měst nejsou pouze informačním kanálem Policie České republiky, ale příspěvky sem vkládají další spolupracující subjekty a instituce jako je například Krajský úřad Středočeského kraje či městský úřad příslušného města, městská policie apod. K veřejnosti se tak tímto informačním kanálem dostávají aktuální a pro ně důležité informace.

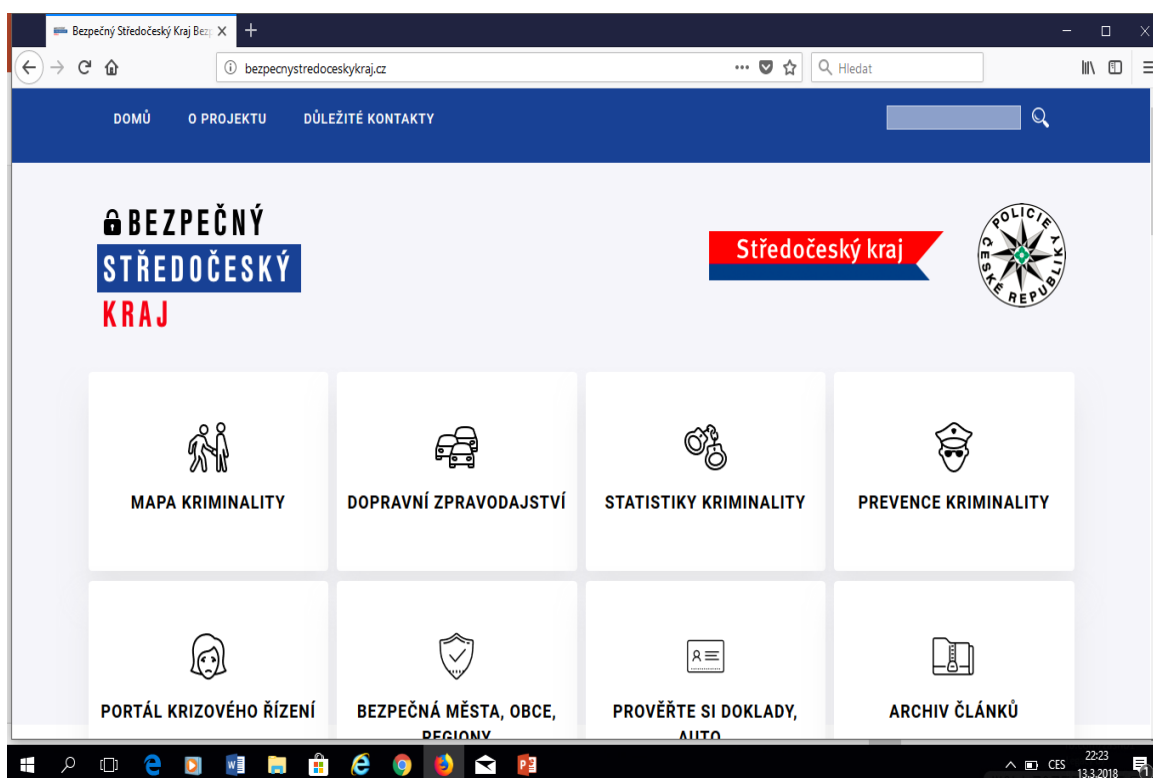
Mapy kriminality jsou zveřejňovány zpravidla jednou za měsíc. V nich jsou znázorněny druhy spáchané trestné činnosti za uplynulý měsíc. Mapy mohou pro veřejnost sloužit především k identifikaci trestných činů a upozornit je na rizikovější místa, kde je potřeba zvýšené opatrnosti a obezřetnosti co se týče například krádeží nebo vloupání.

Dalším důležitým odkazem na webových stránkách jsou informace o dopravní situaci v daném městě. Bezpečnost silničního provozu je jednou z klíčových priorit Policie České republiky. Občané se zde dozvědí například i o tom, kde se který den

bude měřit rychlost. Mimo jiné jsou na webu také jednou měsíčně zveřejňovány mapy nehodovosti, tedy mapy, které názorně ukazují, kde se nachází riziková místa, na kterých dochází k častým dopravním nehodám a je tudíž nutné dbát zvýšené opatrnosti.

Další významnou službou, kterou webový portál Bezpečný Kolín (www.bezpecnykolin.cz) nabízí je služba zasílání důležitých informací a nově přidaných příspěvků na zvolenou emailovou adresu, pokud o tuto službu občan požádá. Takto se občan může nejrychlejší cestou dozvědět aktuální informace. Ne všechny weby bezpečných měst v současné chvíli však tuto službu nabízejí.

Obrázek 12 Webový portál Bezpečný Středočeský kraj

Zdroj: www.bezpecnystredoceskykraj.cz (print screen obrazovky)

8 PREVENCE KRIMINALITY VE SLOVENSKÉ REPUBLICE A V NĚMECKU

8.1 Prevence kriminality ve Slovenské republice

Jak bylo již napsáno v předešlých kapitolách, v České republice není prevence kriminality zakotvena v žádném konkrétním zákoně o prevenci kriminality. Je oficiálně zakotvena v konkrétních strategiích a metodických dokumentech, nikoli však v konkrétním zákoně.

Oproti tomu ve Slovenské republice (dále jen Slovensku) je prevence kriminality zakotvena v zákoně č. 583/2008 Z.z. v zákonu o prevenci kriminality a jiné protispolečenské činnosti. Tento zákon upravuje působnost a organizaci orgánů veřejné správy v oblasti prevence a také upravuje poskytování dotací na financování preventivních projektů. Nejdůležitějším orgánem v oblasti prevence kriminality je vláda. Koordinačním a poradním orgánem je pak Rada vlády, v jejímž čele stojí ministr vnitra. Rada plní významné úkoly na poli prevence. Jako příklad lze uvést předkládání strategie prevence kriminality, koordinace činnosti krajských koordinátorů a spolupráce s evropskými institucemi zabývající se prevencí kriminality.

V tomto směru jsou na Slovensku o krok před námi, protože dokázali prevenci kriminality legislativně zakotvit a uchopit. Není tedy pouze předmětem doporučení, metodik nebo strategií, ale je díky tomuto zákonu právně vymahatelná.

8.1.1 Strategie prevence kriminality na Slovensku

Stejně jako v České republice, tak i na Slovensku jsou tvořeny Strategie prevence kriminality v intervalu 4 let a v nich jsou specifikovány cíle a úkoly, kterých má být na poli prevence dosaženo. Jedná se o vládní dokumenty zaměřené na předcházení

trestné činnosti s cílem snižovat kriminalitu. Podobně jako u nás jsou tyto strategie základem pro preventivní projekty na všech úrovních.

Stejně jako v České republice je prevence kriminality rozdělena na primární, sekundární, terciární, sociální a situační prevenci.

8.1.2 Priority prevence kriminality na Slovensku

Mezi základní, ale zároveň zásadní priority v oblasti prevence kriminality patří snižování trestné činnosti a závažné trestné činnosti. Další prioritou je snižování míry závažnosti dalších trestných činů, jako je např. obchod s drogami, korupce, obchod s lidmi, obchod se zbraněmi apod.

Dále pak se preventivní činnosti a aktivity v oblasti prevence kriminality zaměřují na eliminaci sociálně patologických jevů ve společnosti, především v rizikových skupinách, mezi které řadíme dlouhodobě nezaměstnané, děti a mládež, seniory, sociálně vyloučené osoby, osoby propuštěné z vězení a recidivisty.

Z výše uvedených priorit, které by měli vést ke snižování a eliminaci kriminality a trestných činů lze odvodit i další a z mého pohledu i velmi zásadní prioritu kterou je zvyšování pocitu bezpečí občanů v místě jejich bydliště.

8.1.3 Preventivní projekty realizované na Slovensku

Aktuálně jsou na Slovensku realizovány následující projekty:

- Dětská policejní akademie (Detská policajná akadémia) – tento projekt je určen pro žáky 6. a 7. tříd základních škol. Cílem těchto policejních aktivit je seznámit žáky s policejní prací a seznámit je se sociálně - patologickými jevy ve společnosti.
- Tvoje správná volba (Tvoja správna voľba) – i tento projekt se zaměřuje na děti a mládež a jeho cílem předcházení trestné činnosti spojené s užíváním drog a jiných návykových látek.

- Bezpečný podzim života (Bezpečná jeseň života) – cílovou skupinou projektu jsou senioři a osoby staršího věku, které žijí osamoceny. Za pomoci tohoto projektu se pak policisté snaží seniorům předávat informace o sociálně-patologických jevech a bezpečném chování s cílem zvýšit jejich vlastní bezpečnost.

8.2 Prevence kriminality v Německu

První kroky, které byly realizovány v oblasti prevence kriminality v Německu, datujeme od začátku 90. let, kdy byly zřízeny rady zabývající se prevencí kriminality na úrovni obcí. Až v roce 2001 bylo založeno celostátní Fórum pro oblast prevence kriminality. Hlavní úlohou fóra je předcházet trestné činnosti na území Německa, zajistit spolupráci a koordinaci všech složek a informovanost široké veřejnosti. Druhý orgán, který působí na poli prevence je Fórum pro ochranu proti zločinu a pomoc pro delikventy.

Jako zajímavost bych v této části ráda zmínila to, že oproti České republice se v Německu příliš neuznávalo a nezavádělo využívání kamerových systémů na ulicích. Kamerové systémy jsou instalovány pouze na místech, kde je opravdu prokazatelně potvrzen a zaznamenán zvýšený výskyt kriminality. Jinak je sledování kamerami v Německu posuzováno jako zásah do soukromí běžných občanů. V posledních 2 letech se však i zde situace začíná měnit a to z toho důvodu, že i v Německu dochází k teroristickým útokům, zvýšenému pohybu migrantů apod. Z těchto důvodů se nyní testují kamery, které mají zrychlit pátrání po teroristech a dalších rizikových osobách. Oproti tomu je trend v České republice zcela odlišný. V rámci různých preventivních projektů se stále více rozšiřují a umisťují kamerové systémy na místech s vyšší koncentrací osob nebo na místech vyhodnocených jako rizikových. Právě kamerové systémy pak často odradí pachatele od páchaní trestné činnosti.

9 CÍLE PRAKTICKÉ ČÁSTI A HYPOTÉZY

Cílem praktické části této diplomové práce bude zhodnocení projektu „Bezpečné město“ za pomoci SWOT analýzy, provedení dotazníkového šetření u široké veřejnosti na území Středočeského kraje a tím potvrzení či vyvrácení předem formulovaných hypotéz.

Z dotazníkového šetření mimo jiné vyplyne, jak se občané cítí bezpečně v místě svého bydliště a jak jsou spokojeni s prací Policie České republiky. Otázky a výstupy z dotazníkového šetření budou zaznamenány pomocí přehledných grafů a tabulek a na základě získaných informací z dotazníkového šetření budou navrženy postupy pro zlepšení.

Posledním výstupem praktické části bude rozhovor, který bude veden a zaměřen na další metodu prevence kriminality, jejímž průkopníkem a tvůrcem je ředitel Krajského ředitelství Středočeského kraje plk. JUDr. Václav Kučera. Jedná se o projekt videokonferencí v trestním řízení a to z pohledu využití při výslechu zvláště zranitelných obětí. Tento projekt jako první pilotním projektem odzkoušelo a realizovalo Krajské ředitelství policie Středočeského kraje. Právě i za tento projekt byl v roce 2017 plk. JUDr. Václav Kučera oceněn v soutěži magazínu Egovernment. Jedná se o ocenění zaměřené na osobnosti, které se zásadním a významným způsobem zasloužily o rozvoj elektronizace ve veřejné správě.

10 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ VE STŘEDOČESKÉM KRAJI

10.1 Dotazník

Dotazník můžeme specifikovat jako soubor předem sepsaných, sestavených a definovaných otázek. Dotazníkové šetření je metoda, která se značně podobá rozhovoru. Každý dotazník a otázky v něm definované by měly být sestaveny tak, abychom za pomoci odpovědí v něm získaných dostali odpovědi na předem stanovené cílové otázky a hypotézy.

Na začátku dotazníku by měl být obsažen krátký text, který vysvětlí respondentovi, z jakého důvodu má dotazník vyplnit a na co budou dále získaná data určena a využita. Pokud zasíláme dotazník elektronicky nebo ho zveřejňujeme online, je tento postup nezbytný. Při osobním kontaktu s respondenty a žádosti o vyplnění dotazníku není tato informativní část nezbytně nutná, neboť můžeme každému respondentovi osobně vysvětlit, k čemu dotazníkové šetření slouží a jak budou dále použita získaná data.

Zásady pro tvorbu dotazníku:

- V každém dotazníku je důležité vystihnout problematiku nebo specifikovat problémy na které hledáme odpověď,
- otázky musí být formulovány jasně a výstižně tak, aby je každý respondent dobře pochopil,
- otázky nesmí být zavádějící,
- dotazník by měl být anonymní.

10.2 Cíl dotazníkového šetření

Cílem praktické části a s ní souvisejícího provedeného dotazníkového šetření bylo zjistit, jak se občané žijící ve Středočeském kraji cítí bezpečně v místě svého bydliště, jak vnímají činnost PČR a jak podle nich funguje prevence kriminality v místě bydliště a ještě dále zmapovat jakých trestných činů se občané nejvíce obávají.

Výsledky tohoto dotazníkového šetření mohou do budoucna posloužit jako možný přehled spokojenosti občanů s prací PČR a s jejich aktivitami. Zároveň mohou posloužit jako podklady vedoucím pracovníkům PČR na územních odborech a jednotlivých obvodních odděleních jako přehled a zároveň základ toho, jak jsou občané žijící ve městě nebo obci územně spadající do jejich působnosti spokojeni a dle výsledků mohou zaměřit svoji činnost v oblasti prevence, informovanosti, osvěty apod. Jeden z významných faktorů by pro policisty měl být výstup o tom, jak jejich práci občané vnímají a zda k nim projevují důvěru.

10.3 Metodologie

Při plánování a následné realizování výzkumné části diplomové práce jsem vycházela hlavně z metodologie doporučené v příslušné literatuře o realizaci výzkumu. Při samotném dotazování jsem pak postupovala metodou face to face.

Odpovědi získané při dotazníkovém šetření byly zaznamenávány do předem vytištěných a připravených dotazníků, jejichž výsledky jsem pak následně zpracovala na počítači do podoby tabulek a grafů.

Validita dat je vždy ovlivněna důvěrou a vztahem dotazovaného k jeho tazateli (zadavateli dotazníku). Dalším zásadním faktem je, že validita dat je ovlivněna mírou serióznosti a odpovědnosti tazatele při dotazování, ale i jeho samotnými komunikačními dovednostmi.

10.4 Použité metody

Pro získání potřebných informací bylo nutno oslovit určitý počet respondentů a osobně (metodou face to face) se jich zeptat na veškeré otázky, které jsem předem vypracovala do dotazníkového šetření. Zvolila jsem poměrně časově náročný postup, a to osobní terénní šetření a kontakt s oslovovanými respondenty. Tímto způsobem jsem oslovila respondenty žijící ve Středočeském kraji. Konkrétně jsem se zaměřila na území Prahy venkov – západ (Černošice, Dobřichovice, Mníšek pod Brdy), město Kladno, Kolín, Příbram, Rakovník a Mělník. Oslovila jsem celkem 150 respondentů různých věkových kategorií a jednotlivé odpovědi jsem si jednotlivě zaznamenávala.

10.5 Vzorec respondentů

Dotazníkový průzkum byl zaměřen na širokou veřejnost, konkrétně na obyvatele žijící ve Středočeském kraji.

Aby byla garantována stoprocentní spolehlivost výsledků z dotazníkového šetření, musely by být osloveny všechny osoby žijící ve Středočeském kraji ve věku od 18-ti let, to je však z pochopitelných důvodů naprosto nereálné, proto jsem se snažila zajistit spolehlivost dat tak, že jsem vybrala reprezentativní složení vybraného vzorku, který svým složením dle vybraných znaků reprezentuje vybranou věkovou kategorii osob.

Celkem bylo osloveno 150 respondentů ve věkových kategoriích 18 – 25 let, 26 – 40 let, 41 – 59 let a 60 a více let.

10.6 Příprava a průběh průzkumu

Dotazníkové šetření jsem zahájila vypracováním a formulováním otázek, na které jsem chtěla zjistit odpovědi od občanů žijících ve Středočeském kraji.

Samotné dotazníkové šetření v terénu jsem zahájila 15. února 2018, kdy jsem se vydala do města Černošice, ležícím na Územním odboru Praha venkov – západ a oslovila přibližně 20 respondentů. Podobným způsobem jsem pokračovala v následujících týdnech a průběžně navštívila město Dobřichovice, Mníšek pod Brdy, Kladno, Kolín, Příbram, Rakovník a Mělník. V každé lokalitě jsem oslovila cca 20 respondentů a s některými i podrobněji rozebírala otázky, které jsme jim osobně pokládala. Mohu konstatovat, že jsem se ve většině případů setkala s ochotou občanů mi s vyplněním dotazníku do mé diplomové práce pomoci.

10.7 Vzorec otázek dotazníkového šetření

Standardizovaný dotazník byl sestaven z celkem 10-ti otázek a u některých i podotázek. Převážně se jednalo o otázky uzavřené, kde byla zpravidla vyžadována odpověď ano nebo ne nebo jedna správná odpověď z nabízených možností.

V úvodu dotazníkového šetření byly otázky týkající se pouze rozlišení pohlaví a věkové skupiny respondentů, dále pak již konkrétní otázky týkající se pocitu bezpečí v místě bydliště, obav, spokojeností s prací PČR a v neposlední řadě mě zajímalo, zda občané mají povědomí o tom, že v místě jejich bydliště funguje projekt „Bezpečné město.“

10.8 Otázky dotazníkového šetření

1. Jakého pohlaví jste?
2. Do jaké věkové kategorie patříte?
3. Cítíte se bezpečně v místě Vašeho bydliště?
4. Jakých trestných činů se nejvíce obáváte?
5. Máte pocit, že policisté v místě Vašeho bydliště dostatečně dohlíží na dodržování veřejného pořádku a chrání Vaši bezpečnost?
6. Víte, kde je v místě Vašeho bydliště nejbližší policejní služebna?
7. Víte o tom, že ve Vašem městě/obci funguje projekt „Bezpečné město“ realizovaný PČR?
8. Znáte webové stránky bezpečných měst nebo bezpečného Středočeského kraje?
9. Myslíte si, že se policisté v místě Vašeho bydliště dostatečně věnují preventivní činnosti? (přednášky na školách, kontroly řidičů a měření rychlosti, kontroly rekreačních objektů, hlídková činnost apod.)
10. Jaký způsob poskytování informací od Středočeské policie byste upřednostnili?

10.9 Vyhodnocení otázek dotazníkového šetření a jeho výsledky

Pro vyhodnocení dotazníkového šetření jsem pro lepší přehlednost použila znázornění pomocí tabulek a výsledných grafů.

V každé tabulce jsou zaznamenány odpovědi na jednotlivé otázky č. 1 – č. 10.

Níže budou pomocí tabulek a výsledných grafů znázorněny otázky dotazníkového šetření a zaznamenány jejich výsledky.

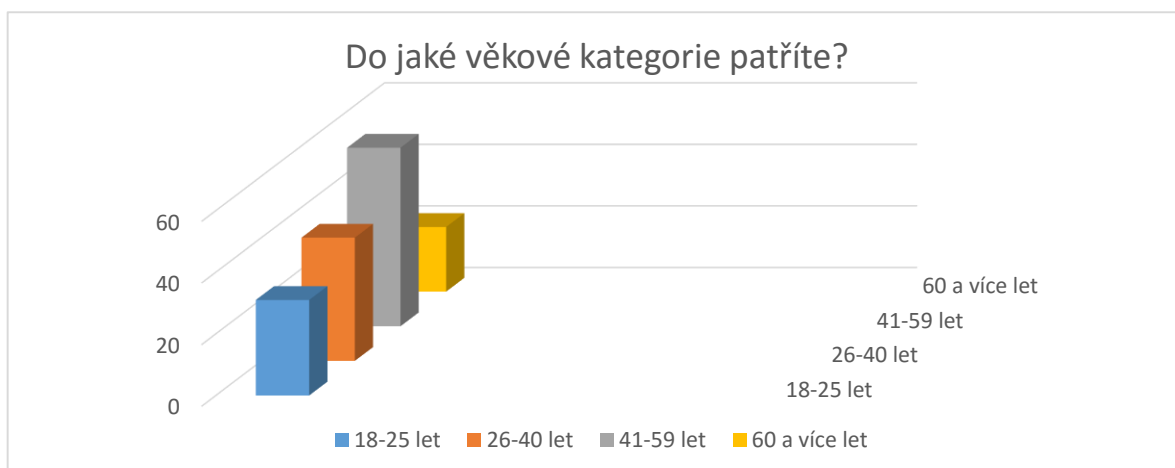
Otázka č. 1 – Jakého jste pohlaví?

Žena	81
Muž	69

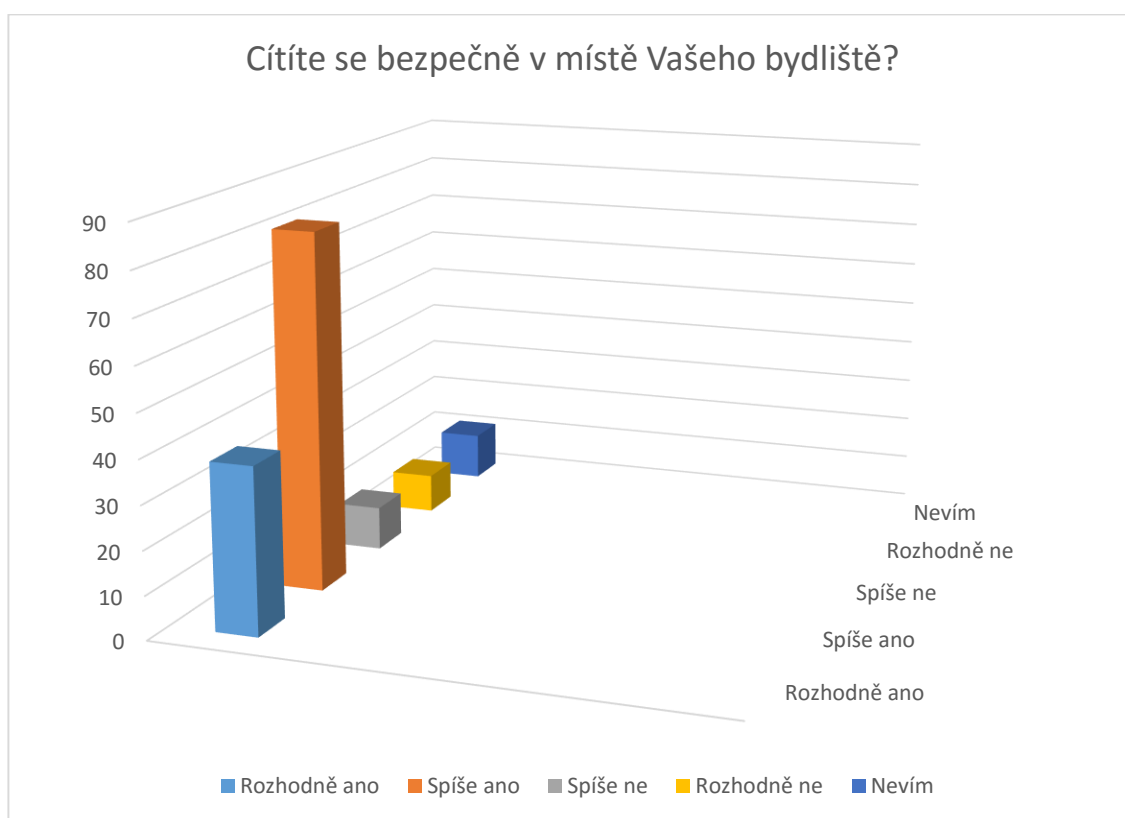
Otázka č. 2 – Do jaké věkové kategorie patříte?

18 – 25 let	31
26 – 40 let	40
41 – 59 let	58
60 a více let	21

Otázka č. 3 – Cítíte se bezpečně v místě Vašeho bydliště?

Rozhodně ano	38
Spíše ano	82
Spíše ne	10
Rozhodně ne	9
Nevím	11

Otázka č. 4 – Jakých činů/trestných činů se nejvíce obáváte?

	ano	Ne
Vandalství	25	125
Vloupání do domu/bytu	91	59
Vloupání do vozidla	78	72
Krádeže vozidla	43	107
Krádeže jízdního kola	32	118
Fyzického napadení	48	102
Kapesní krádeže	46	104

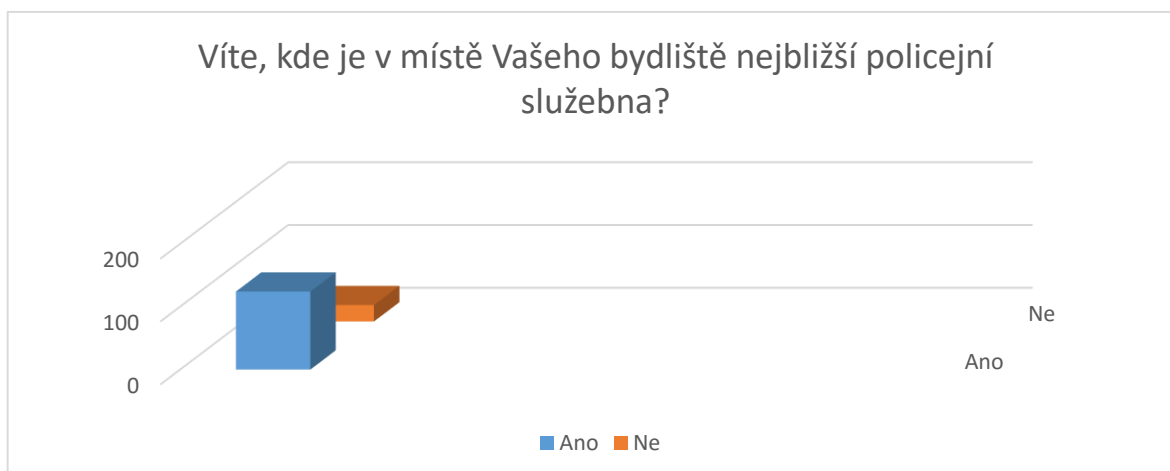
Otázka č. 5 – Máte pocit, že policisté v místě Vašeho bydliště dostatečně dohlíží na dodržování veřejného pořádku a chrání Vaši bezpečnost?

Ano	86
Ne	64

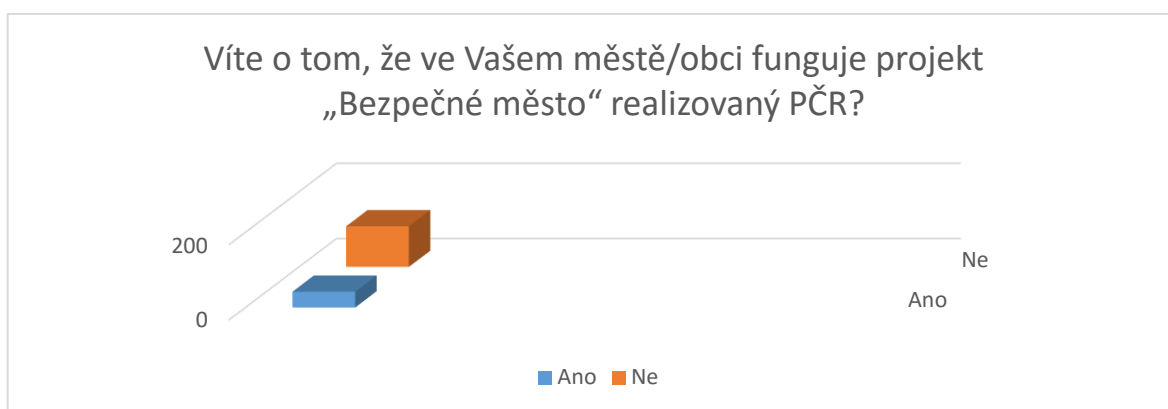
Otázka č. 6 – Víte, kde je v místě Vašeho bydliště nejbližší policejní služebna?

Ano	124
Ne	26

Otázka č. 7 – Víte o tom, že ve Vašem městě/obci funguje projekt „Bezpečné město“ realizovaný PČR?

Ano	42
Ne	108

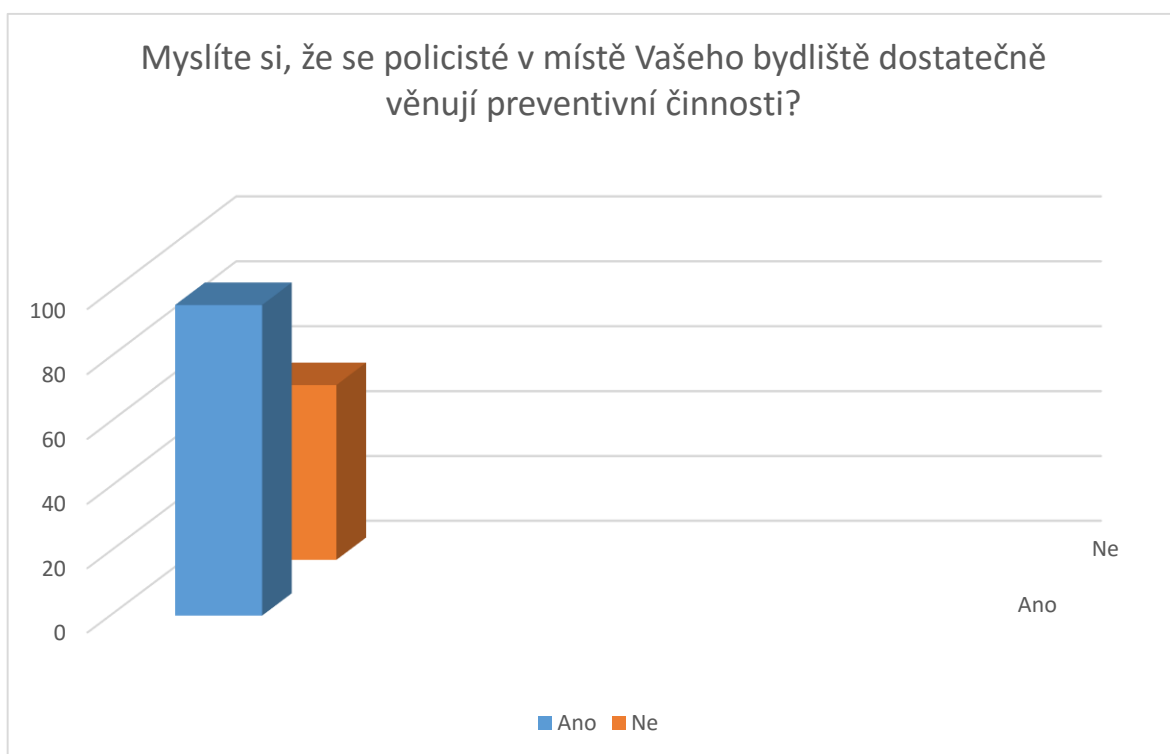
Otázka č. 8 – Znáte webové stránky bezpečných měst nebo bezpečného Středočeského kraje?

Ano	31
Ne	119

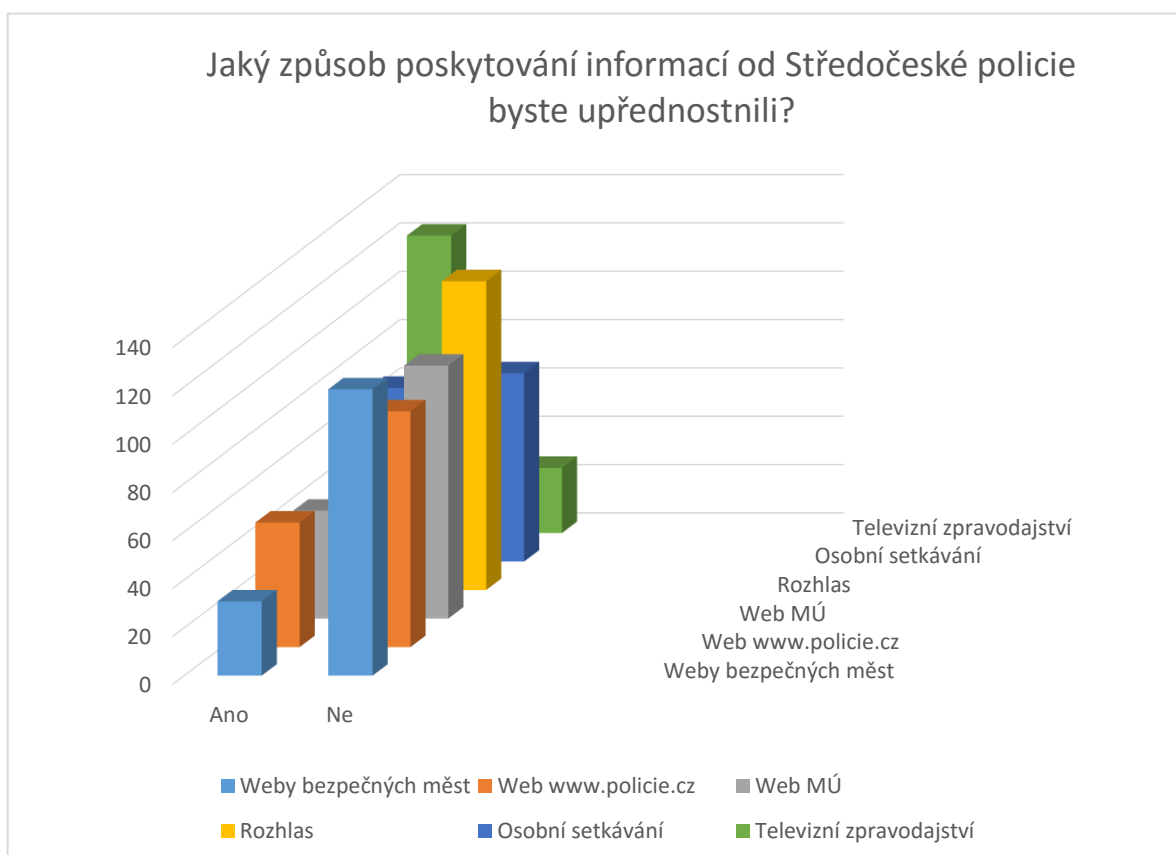
Otázka č. 9 – Myslíte si, že se policisté v místě Vašeho bydliště dostatečně věnují preventivní činnosti? (přednášky na školách, kontroly řidičů a měření rychlosti vozidel, kontroly rekreačních objektů, hlídková činnost apod.?)

Ano	96
Ne	54

Otázka č. 10 – Jaký způsob poskytování informací od Středočeské policie byste upřednostnili?

	Ano	Ne
Webové stránky bezpečných měst	31	119
Webové stránky www.policie.cz	52	98
Webové stránky příslušného MÚ	45	105
Rozhlasové zpravodajství	22	128
Osobní setkávání policistů z občany	72	78
Televizní zpravodajství	123	27

10.10 Výsledky dotazníkového šetření

Výsledky dotazníkového šetření odhalily spousty zajímavých faktů a informací, které mohou do budoucna sloužit jako podklad pro další kroky v oblasti prevence kriminality, zaměření činnosti policistů a zacílení preventivních projektů.

Níže rozeberu jednotlivé otázky a odpovědi všech respondentů.

Otázka č. 3 – Cítíte se bezpečně v místě Vašeho bydliště?

Na tuto otázku odpověděla většina respondentů kladně. 38 oslovených respondentů odpovědělo rozhodně ano (16 žen a 22 mužů) a 82 respondentů spíše ano (41 žen a 41 mužů), což je dle mého názoru velmi pozitivní číslo, a můžeme tak konstatovat, že většina občanů se cítí bezpečně v místě svého bydliště. Pouze 19 osob (11 žen a 8 mužů) odpovědělo spíše ne a rozhodně ne a 11 volilo variantu nevím.

Z odpovědí na otázku číslo 3 vyplývá, že většina lidí se v místě bydliště cítí bezpečně a to i díky dobré práci PČR, kterou hodnotí pozitivně. Několik respondentů ještě doplnilo, že již několikrát museli PČR z nějakého důvodu zavolat a že se policisté vždy chovali slušně, snažili se jim pomoci a byli velmi ochotní.

Otázka č. 4 – Jakých trestných činů se nejvíce obáváte?

Z odpovědí na otázku č. 4 vyplynulo, že nejvíce se lidé obávají vloupání do bytu či domu a do vloupání do vozidla. Není to však z důvodu, že by se osobně s tímto jevem setkali v souvislosti s vloupáním do jejich obydlí nebo vozidla, ale spíše z toho důvodu, že každý z nás se nejvíce bojí toho, že by jim někdo mohl vniknout do jejich soukromí a narušit jim tak osobní prostor a pocit bezpečí ve vlastním domově. Dále se nejvíce obávají fyzického napadení, kapesní krádeže a krádeže jízdního kola.

Otázka č. 5 - Máte pocit, že policisté v místě Vašeho bydliště dostatečně dohlíží na dodržování veřejného pořádku a chrání Vaši bezpečnost?

U této otázky odpovědělo 86 respondentů kladně, tedy že si myslí, že policisté v místě jejich bydliště dostatečně dohlíží na dodržování veřejného pořádku a chrání bezpečnost. Při odpovědi na tuto otázku mi několik respondentů doplnilo, že se setkávají s policisty na ulicích při hlídkové službě nebo že zaregistrovali jejich přítomnost např. u obchodů, kdy policisté kontrolovali, zda si občané nenechávají odložené věci ve vozidle. Fakt, že jsou policisté v terénu vidět a občané si jich na ulici všímají, má velmi kladný dopad na hodnocení práce policistů.

Otázka č. 6 - Víte, kde je v místě Vašeho bydliště nejbližší policejní služebna?

Na otázku č. 6 odpovědělo celkem 124 občanů, ano, že vědí, kde se v místě jejich bydliště nachází nejbližší policejní služebna. Pouze 26 respondentů neznalo nejbližší služebnu v místě bydliště.

Podle mého názoru je velice důležité, aby každý občan věděl, kde se v případě potřeby může na PČR obrátit.

Otázka č. 7 - Víte o tom, že ve Vašem městě/obci funguje projekt „Bezpečné město“ realizovaný PČR?

Když jsem pokládala respondentům tuto otázku, měla jsem obavy, že kladných odpovědí nebude mnoho, což se také potvrdilo. Pouze 42 dotázaných uvedlo, že má povědomí o fungování projektu „Bezpečné město“ ve městě nebo obci kde žijí. Záměrně jsem k oslovení respondentů vybrala pouze lokality, kde projekt funguje. Musím však konstatovat, že v některých městech či obcích funguje projekt například pouze rok, což není příliš dlouhá doba, aby se dostatečně dostal do povědomí více občanů.

Zde spatřuji jeden hlavní úkol vyplývající z výsledných odpovědí, a to konkrétně potřebu seznámit širší veřejnost s projektem jako takovým, aby občané věděli, na co se projekt zaměřuje, jaké z něj plynou pozitivní výsledky apod.

Jednou z možností, jak tohoto cíle dosáhnout by byla větší propagace a informovanost v regionálním tisku a rádiích. Další cesta, která mě v této souvislosti napadá, jak projekt dostat do povědomí občanů, by byla seznámit a informovat učitele mateřských, základních nebo středních škol ze strany policistů, kteří by posléze předávali informace rodičům na třídních schůzkách.

Otázka č. 8 - Znáte webové stránky bezpečných měst nebo bezpečného Středočeského kraje?

Z odpovědí na předchozí otázku logicky vychází, že pokud občané neznají projekt „Bezpečné město“, neznají ani jeho webové stránky.

Otázka č. 9 - Myslíte si, že se policisté v místě Vašeho bydliště dostatečně věnují preventivní činnosti? (přednášky na školách, kontroly řidičů a měření rychlosti vozidel, kontroly rekreačních objektů, hlídková činnost apod.?)

U této otázky mi 96 respondentů ze 150 odpovědělo, že si myslí, že policisté se dostatečně věnují preventivní činnosti. Uvedli, že například kladně hodnotí měření rychlosti na rizikových úsecích a nepovažují tuto preventivní činnost policie pouze jako snahu uložit řidičům pokuty. Dále pak kladně hodnotili, že se PČR věnuje přednáškové činnosti a osvětě na školách a cílí, tak na bezpečné chování, předcházení trestné činnosti a na různé celospolečenské jevy jako jsou například šikana, kyberšikana, kyberkriminalita apod.

Otázka č. 10 – Jaký způsob poskytování informací od Středočeské policie byste upřednostnili?

U poslední otázky měli respondenti odpovědět, jaký způsob informování od Středočeské policie by upřednostnili, zde mohli vybrat z několika možností, s tím, že u každé z možností jsem po nich požadovala odpověď ano či ne. Vybírat měli z možností: webové stránky bezpečných měst, webové stránky www.policie.cz, webové stránky příslušného MÚ, rozhlasové zpravodajství, osobní setkávání policistů s občany a televizní zpravodajství.

Z odpovědí respondentů jednoznačně vyplývá, že nejvíce občanů, konkrétněji 123 ze 150 dotázaných by upřednostnilo informování prostřednictvím televizního vysílání. Dále pak by 72 občanů uvítalo informování prostřednictvím osobních setkávání s policisty, to je však realizovatelné pouze v některých případech a větších časových intervalech na různých akcích pořádaných pro občany.

11 HYPOTÉZY, VÝSLEDKY A DOPORUČENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Hypotézy dotazníkového šetření:

Hypotéza č. 1 – Lze předpokládat, že většina obyvatelstva vnímá pocit bezpečí, v místě svého bydliště jako prioritu.

Tento předpoklad byl dotazníkovým šetřením potvrzen. Pocit bezpečí je pro obyvatelstvo jako takové jednou z hlavních priorit. Na základě získaných výsledků dotazníkového šetření lze konstatovat, že většina obyvatelstva se v místě svého bydliště cítí bezpečně, avšak obavy z kriminality a trestné činnosti v nich i nadále přetrvávají.

Toto tvrzení bylo potvrzeno v otázce č. 4, kdy respondenti uváděli, kterých trestných činů se nejvíce obávají.

Hypotéza č. 2 – Obyvatelé Středočeského kraje vnímají práci policie jako nedostatečnou a málo efektivní.

Tato hypotéza byla podle dotazníkového šetření vyvrácena. Pro mě velmi překvapivým, ale zároveň o to více příjemným výsledkem pro mě bylo zjištění, že většina oslovených respondentů hodnotila práci policie velmi kladně a pozitivně.

Kladně hodnotili práci policistů v oblasti prevence kriminality, ochotu policistů pomoci a řešit nastalé situace a v neposlední řadě profesionální v případech, kdy potřebovali jejich pomoc.

Zjištění z výsledků dotazníkového šetření lze shrnout do následujících tezí:

- Většina respondentů, kteří byli osloveni při dotazníkovém šetření, se cítí v místě svého bydliště bezpečně.
- Převážná většina oslovených respondentů se nejvíce obává trestných činů vloupání do rodinného domu či bytu a vloupání nebo krádeže vozidla, nikoliv však z důvodu, že by měli s tímto trestným činem osobní zkušenost.
- Většina respondentů ví, kde se v místě jejich bydliště nachází policejní služebna
- Projekt „Bezpečné město“ není zatím u většiny obyvatel příliš nebo vůbec znám.
- Webové stránky bezpečných měst většina oslovených obyvatel nezná.
- Preventivní přednášky a další aktivity, které policisté na úseku prevence vykonávají, jsou vnímány kladně a realizovány v dostatečné míře.
- **Z výše uvedených tezí plynou následující závěry:**
- Ke snížení pocitu strachu z trestných činů vloupání do domu/bytu, vozidla nebo krádeže vozidla by mohlo napomoci, kdyby si občané žijící ve Středočeském kraji osvojili používání webových stránek bezpečných měst, kde jsou pravidelně zveřejňovány statistiky se spáchanou trestnou činností a mapy kriminality (zde by např. mohli vidět, že v jejich bydlišti nedochází k těmto trestným činům a to by je mohlo utvrdit v tom, že není nutné se těchto činů tolik obávat.)
- Nutnost větší propagace a medializace projektu „Bezpečné město“ ze strany PČR především cestou oddělení tisku a prevence, tak aby se o projektu dozvědělo co nejvíce osob žijících ve Středočeském kraji, ve městech a obcích, kde je projekt realizován a touto cestou se i dozvěděli o pozitivních statistických výstupech a rozdílech ve srovnání s předchozími lety.

12 SWOT ANALÝZA PROJEKTU BEZPEČNÉ MĚSTO

SWOT analýza je analytická technika, která je zaměřena na zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů, které ovlivňují úspěšnost např. podniku, organizace nebo nějakého záměru. „Zkratka SWOT je odvozena od anglických názvů: *Strengths* (silné stránky), *Weaknesses* (slabé stránky), *Opportunities* (příležitosti) a *Threats* (hrozby). Ty zároveň označují jednotlivé kvadranty matic.“ [15] Jednotlivé tržní faktory si rozdělíte na čtyři skupiny, přičemž s každou z nich budete následně zacházet jiným způsobem. Od toho je také odvozena zkratka anglického názvu. Podstatou SWOT analýzy je tedy identifikovat silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby v dané organizaci nebo v jakémkoliv záměru, který analyzujeme.

Přínosem SWOT analýzy je přehledné a stručné zpracování silných stránek, slabých stránek, příležitostí a rizik v tabulce.

V této diplomové práci bude SWOT analýza zaměřena na zhodnocení v oblasti bezpečnosti a projektu „Bezpečné město“.

12.1 Hypotézy

Hypotéza č. 1 - Úspěšnost projektu je měřitelná pomocí statistických výstupů.

Hypotéza č. 2 - Ve městě, kde je projekt realizován, dochází ke snížení kriminality.

Hypotéza č. 3 - Policisté projekt hodnotí pozitivně.

Hypotéza č. 4 - Projekt „Bezpečné město“ lze aplikovat a realizovat i do jiných měst v jiných krajských ředitelstvích.

Silné stránky:

- Pozitivní vývoj ve snižování kriminality a objasněnosti trestné činnosti
- Předcházení trestné činnosti
- Systémové, personální a technické propojení subjektů působících v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality
- Kvalitní tým spolupracujících osob zapojených do projektu „Bezpečné město“
- Komplexní projekt v oblasti prevence kriminality
- Realizace navazujících programů a projektů
- Zvyšování pocitu bezpečí mezi občany a širokou veřejností
- Relativní spokojenost občanů s prací PČR v místě realizace tohoto projektu
- Nadstandardní spolupráce všech zapojených subjektů v oblasti prevence kriminality
- Zapojení veřejnosti do projektu, a to i včetně možnosti

Slabé stránky:

- Poměrně nízká informovanost a povědomí občanů o fungování projektu Bezpečné město
- Poměrně nízká informovanost a povědomí občanů o fungování projektu „Bezpečné město“ na webových stránkách

<p>reakce na konkrétní opatření formou virtuální komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozitivní hodnocení ze strany vedoucích pracovníků PČR, kde je projekt „Bezpečné město“ realizován - Pilotní projekt Krajského ředitelství policie Středočeského kraje - Statisticky měřitelné výsledky úspěšnosti fungování projektu 	
<p><u>Příležitosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Podmínky vytvořené PČR a dalších zapojených subjektů do systémů prevence kriminality - Komunikace s občany prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí - Možnost navázání komunikace s občany a větší zapojení občanů do projektu - Informovanost občanů v oblasti bezpečnosti a prevence - Pravidelné zveřejňování tiskových zpráv a aktuálních informací prostřednictvím tiskových zpráv od PČR nebo jiných zapojených subjektů 	<p><u>Rizika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Nerovnoměrné rozložení aktivit a ochoty daných osob zapojených do preventivních činností souvisejících s projektem „Bezpečné město“ - Nedostatek policistů - Nízká motivace některých pracovníků

12.2 Výstupy ze SWOT analýzy

Hypotéza č. 1 - Úspěšnost projektu je měřitelná pomocí statistických výstupů.

Podle mého názoru ano, úspěšnost projektu je měřitelná pomocí statistických výstupů. Policie České republiky každý měsíc eviduje trestnou činnost a její výstupy zaznamenává do přehledných tabulek a statistik. Z těchto výstupů pak můžeme srovnávat spáchané trestné činy na jednotlivých územních odborech za konkrétní měsíce nebo roky a zaznamenat pokles trestné činnosti.

Hypotéza č. 2 - Ve městě, kde je projekt realizován, dochází ke snížení kriminality.

Tento fakt lze přisuzovat i tomu, že na územních odborech, kde začal projekt „Bezpečné město“ fungovat začaly příslušné subjekty více a efektivně spolupracovat, plánovat společnou preventivní činnost. Na některých územních odborech došlo k poklesu nápadu trestné činnosti rychlejším tempem než u jiných, u všech ale zaznamenáváme klesající tendenci.

Hypotéza č. 3 - Policisté projekt hodnotí pozitivně.

Nejvýše postavení policisté od ředitele krajského ředitelství, přes vedoucí územních odborů a vedoucí obvodních oddělení až po řadové policisty, hodnotí projekt pozitivně. Oslovila jsem s tímto dotazem všechny vedoucí policisty územních odborů, kde je projekt realizován a všichni odpověděli shodně, že projekt hodnotí pozitivně. Pozitivně hodnotí především spolupráci s městskou policií a městskými úřady. V některém městě je samozřejmě spolupráce zapojených subjektů na lepší úrovni než ve městě jiném, to vše závisí na lidském faktoru a ochotě lidí se pro danou věc nadchnout a věnovat jí značnou část úsilí. Pak lze dosáhnout kvalitních výsledků na společném projektu.

Hypotéza č. 4 - Projekt „Bezpečné město“ lze aplikovat a realizovat i do jiných měst v jiných krajských ředitelstvích.

Ano, projekt „Bezpečné město“ lze realizovat i jiných měst a obcí než jsou pouze ty ve Středočeském kraji. Záleží vždy na lidském faktoru, především na ochotě spolupracujících subjektů, jejichž zapojení do projektu a vzájemná spolupráce jsou hlavním a nejdůležitějším pilířem, o který se projekt „Bezpečné město“ opírá. Právě na základě spolupráce všech zapojených subjektů a jejich společných aktivit se daří snižovat kriminalitu v jednotlivých městech a obcích.

Všichni vedoucí územních odborů a vedoucí obvodních oddělení, kde projekt „Bezpečné město“ funguje, hodnotí projekt pozitivně a zaznamenávají pozitivní vývoj právě v oblasti snižování trestné činnosti a to především díky kvalitní spolupráci zapojených subjektů, kterými jsou PČR, městské úřady, městská policie, úřady práce, preventisté a další subjekty a také využívání map kriminality a z nich vyplývající zaměření činnosti spolupráce především státní a městské policie.

Abych tuto svou hypotézu potvrdila i z jiných zdrojů, dovolím si citovat z některých článků, které byly publikovány na internetových stránkách a týkají se úspěšnosti a pozitivních ohlasů na tento projekt.

„V Kolíně výrazně klesá kriminalita. Ministři chtějí tamní projekt přenést i do jiných měst. Kriminalita ve středočeském Kolíně se od roku 2014 snížila o více než polovinu, a to díky projektu Bezpečný Kolín, jehož součástí je i tzv. mapa kriminality. Jde o natolik účinný nástroj v boji proti pouliční zločinnosti, že ministr vnitra v demisi Lubomír Metnar (za ANO) a jeho kolega ze spravedlnosti Robert Pelikán (ANO) chtějí tento pilotní projekt přenést i do dalších měst napříč republikou“. [18] „Dobré mapování výskytů kriminality a jeho využití při plánování hlídkové činnosti, je věc, která dává ve velkých městech smysl,“ uvedl Pelikán. Zatím však není možné říci, kdy by se projekt mohl do jiných měst rozšířit, protože je potřeba teprve kraje a města s projektem důkladně seznámit. „Nutnou podmínkou,

aby to zafungovalo, je, že klíčoví aktéři to budou mít chuť dělat a budou projektu věřit,“ podotkl Pelikán. Metnar, který na vnitru končí, zase prohlásil, že připraví informační dopis adresovaný krajským policejním ředitelům, ve kterém je bude o přínosech projektu informovat. „Budu hovořit s primátory a hejtmany a snažit se je o projektu přesvědčit,“ slíbil Metnar. S myšlenkou projektu přišla podle místostarosty města Michaela Kašpara (Změna pro Kolín) v roce 2013 kolínská policie. Na zlepšování bezpečnostní situace ve městě nepřetržitě spolupracují strážníci, policisté či zastupitelé.“[18] „Mezi lety 2014 až 2016 se v Kolíně snížila celková kriminalita o 56 procent, tedy o 980 trestných činů. Majetková kriminalita, na kterou se přímo projekt zaměřuje, se snížila o více než 70 procent, z 1291 majetkových trestných činů na 379. V loňském roce se počet majetkových trestných činů snížil o dalších deset procent. Celkově bylo loni v Kolíně spácháno 782 trestných činů.“ [18]

„Město Kladno spustilo nový internetový projekt Bezpečné Kladno. Jeho cílem je snížení kriminality ve městě. Za poslední dva měsíce v meziročním srovnání klesla kriminalita v Kladně o 12 procent. Podle Jiřího Fejfara, velitele kladenské policie, nelze z dosavadních výsledků dělat pozitivní závěry. Jedná se o příliš krátké období.“[19]

Zde je nutné podotknout, že úryvek z článku je z června roku 2017 a v té době fungoval projekt „Bezpečné město“ v Kladně pouze několik měsíců. V současné době lze potvrdit snížení kriminality v Kladně pomocí statistických výstupů za rok 2016 s rokem 2017.

13 ROZHOVOR S ODBORNÍKY NA TÉMA VIDEOKONFERENCE SE ZVLÁŠŤ ZRANITELNOU OBĚTÍ

Rozhovor lze specifikovat jako odborný hovor mezi tazatelem a respondentem, kdy tazatel klade předem připravené standardizované otázky, zaměřené na konkrétní oblasti. V úvodu je nutné seznámit respondenta s tématem strukturovaného rozhovoru a vytyčit cíle rozhovoru. Dále se pak většinou postupuje tak, že si tazatel odpovědi zapisuje, dělá si poznámky nebo si celý rozhovor nahrává.

Jak jsem již v některé z předešlých kapitol předeslala, v této části se zaměřím na videointerakce/videokonference v trestním řízení, které jsou pilotním projektem Krajského ředitelství policie Středočeského kraje a postupně jsou zaváděny i v dalších krajských ředitelstvích PČR. Jeho podstatou je provádění některých procesních úkonů za pomoci videokonferencí.

Využití videokonferencí slouží k ušetření časových a cestovních nákladů, stejně tak jako finančních. Za pomoci videokonference lze zprostředkovat výslechy osob ve výkonu trestu odnětí svobody, zadržených osob, v nemocničním zařízení, ale i k úkonům se zvláště zranitelnými oběťmi, což je právě ta část, na kterou se v této praktické části zaměřím. Středočeská policie disponuje speciální výslechovými místnostmi, které jsou technicky vybaveny a připraveny k realizaci výslechu dětí a zvláště zranitelných obětí formou videokonference.

Krajské ředitelství policie Středočeského kraje by se využitím této metody výslechu pomocí videokonferencí u dětí a zvláště zranitelných obětí do budoucna chtělo více zabývat a realizovat výslechy tímto způsobem. Právě na toto téma – „Využití videokonference jako nové metody v oblasti prevence kriminality při výslechu zvláště zranitelných obětí“ se zaměřím.

Na základě předem stanovených hypotéz byl veden rozhovor s odborníky služby kriminální policie a vyšetřování, kteří se problematikou mládeže zabývají, jak v rámci krajského ředitelství, tak i na jednotlivých územních odborech.

Společný rozhovor byl konkrétně veden s kpt. Mgr. Jindřiškou Cestrovou (dále jen JC) z 2. oddělení obecné kriminality KŘP Středočeského kraje, nrap. Radkou Hlaváčkovou (dále jen RH) z Oddělení obecné kriminality (dále jen OOK) Územního odboru Mělník (dále jen ÚO Mělník), nrap. Alešem Pospíškem (dále jen AP), taktéž z OOK ÚO Mělník a na základě jejich odpovědí v rámci rozhovoru byly předem stanovené hypotézy potvrzeny či vyvráceny.

„Ochrana zvlášť zranitelných obětí je jedním z hlavních důvodů pro použití videokonferenčního zařízení v trestním řízení.“ [16] Z tohoto důvodu jsou videokonferenční zařízení zaváděna a využívána v prostorách PČR a justičních orgánů a mají sloužit jako ochranný prvek při výslechu zvlášť zranitelných obětí. „Prostřednictvím videokonferenčního zařízení lze bezpochyby minimalizovat následky druhotné újmy, která obětem trestných činů vzniká v souvislosti s účastí na úkonech trestního řízení.“ [16]

13.1 Hypotézy

Předem stanovené hypotézy:

Hypotéza č. 1 – Výslech zvlášť zranitelných obětí ve speciálních výslechových místnostech pomocí videokonferencí je pro oběť méně stresující než výslech běžným způsobem.

Hypotéza č. 2 – Policisté by uvítaly vedení výslechů přes videokonferenční zařízení.

13.2 Otázky strukturovaného rozhovoru

1. Myslíte si, že vedení výslechu u zvlášť zranitelných osob ve speciální výslechové místnosti, kterou disponuje Krajské ředitelství policie Středočeského kraje je pro oběť lepší/příjemnější než výslech vedený běžným způsobem (v prostředí kanceláře, soudu apod.)?
2. Je forma výslechu vedeném ve speciální výslechové místnosti pomocí videokonference v souladu s aktuální právní úpravou?
3. V čem konkrétně spatřujete pozitiva výslechu vedeného ve speciální výslechové místnosti za pomoci videointerakce?
4. V čem naopak spatřujete nějaká negativa/nedostatky?
5. Myslíte si, že způsob vedení výslechu ve speciální výslechové místnosti prostřednictvím videokonference dětí a zvlášť zranitelných obětí by ostatní zapojené subjekty uvítaly? (např. soudce, advokát, státní zástupce a další)
6. Byla by pro vás tato metoda výslechu časově a administrativně méně náročná, než je v současné době?

13.3 Odpovědi strukturovaného rozhovoru

1. **Myslíte si, že vedení výslechu u zvlášť zranitelných osob ve speciální výslechové místnosti, kterou disponuje Krajské ředitelství policie Středočeského kraje je pro oběť lepší/příjemnější než výslech vedený běžným způsobem (v prostředí kanceláře, soudu apod.)?**

Odpověď:

JC: „Za dobu své mnohaleté praxe u policie, kdy se věnuji problematice dětí a mládeže, jsem se setkala s mnoha výslechy dětí a mladistvých. Od té doby co naše krajské ředitelství disponuje speciálními výslechovými místnostmi (to je od roku 2015) je využíváme k výslechu zvlášť zranitelných obětí, myšleno především dětí (dále jen ZZO) pravidelně. Jsem přesvědčena o tom, že výslech ZZO ve speciální

výslechové místnosti, je pro tyto oběti mnohem příjemnější a méně stresující než v běžné kanceláři. Méně příjemný je tento výslech pro policistu z důvodu, že je nahráván a na videozáznamu je vidět každá chyba. Z tohoto důvodu se snažíme policisty vzdělávat a trénovat, aby neměli obavy speciální výslechové místnosti využívat.“

RH: „Výslech vedený ve speciálně výslechové místnosti pro ZZO shledávám rozhodně příjemnějším a ne tak stresujícím.“

AP: „I já jsem přesvědčen o tom, že pro ZZO je výslech vedený ve speciální výslechové místnosti mnohem příjemnější. Prostředí je zde „přátelštější“ a rozhodně méně stresující.“

2. Je forma výslechu vedeném ve speciální výslechové místnosti pomocí videokonference v souladu s aktuální právní úpravou?

Odpověď:

JC: „Ano, výslech vedený formou videokonferencí je v souladu s aktuální a platnou právní úpravou.“

RH: „Myslím si, že ano.“

AP: „Domnívám se, že zřejmě ano.“

3. V čem konkrétně spatřujete pozitiva výslechu vedeného ve speciální výslechové místnosti prostřednictvím videokonference?

Odpověď:

JC: „Pozitiva výslechu vedeného spatřuji především v tom, že ZZO, především pak dětská oběť nemá pocit, že je cíleně vyslychána. Je v příjemném prostředí,

které vypadá jako dětský pokoj a tím, že některé orgány jsou „za počítačem v jiné místnosti“, kde online sledují výslech, nemá dítě tak stresující zážitek, kdy by bylo v místnosti přítomno příliš cizích osob.“

RH + AP: „Žádná pozitiva na tomto způsobu výslechu neshledáváme.“

4. V čem naopak spatřujete nějaká negativa/nedostatky?

Odpověď:

JC: „Negativa spatřuji v tom, že není navázán osobní kontakt a důvěra všech zapojených orgánů činných v trestním řízení s vyslychanou ZZO, což je velmi důležitým faktorem.“

RH + AP: „Jako negativa vidíme nemožnost navázání důležitého osobního kontaktu s vyslychanou osobou, špatnou čitelnost reakcí, které mohou být touto formou výslechu zkreslené a v případě technické poruchy jde o možné vyvolání stresu vyslychané osoby (především u dětí, které zbytečný prostoje ve výslechu odvede jejich pozornost.)“

5. Myslíte si, že způsob vedení výslechu ve speciální výslechové místnosti prostřednictvím videokonference u dětí a zvláště zranitelných obětí by ostatní zapojené subjekty uvítaly? (např. soudce, advokát, státní zástupce a další)

Odpověď:

JC: „Myslím si, že většina zapojených orgánů by formu tohoto způsobu výslechu uvítala. Výslechy jsou formou videokonferencí vedeny velice často a stávají se vítanou formou výslechů z důvodu úspory času a finančních nákladů. Co se týče výslechů u ZZO je v praxi využíván výslech prostřednictvím videokonferencí

mnohem méně, avšak si myslím, že do budoucna se také stane využívanou a vítanou formou výsledku.“

RH + AP: „Na tuto otázku nemůžeme odpovědět, závisí vždy na konkrétním člověku a jeho postoji k novým metodám, které lze při výsledku využít. Zda by je uvítal nebo naopak.“

6. Byla by pro vás tato metoda výsledku časově a administrativně méně náročná, než je v současné době?

Odpověď:

JC: „Myslím si, že administrativní náročnost by byla téměř stejná, jako u běžného výsledku.“

RH + AP: „Časově a administrativně méně náročný tento způsob výsledku neshledáváme. Naopak si myslíme, že je do výsledku zapotřebí zapojit více osoba příprava na něj je zdlouhavější.“

13.4 Potvrzení/vyvrácení hypotéz

Hypotéza č. 1 – Výslech zvláště zranitelných obětí ve speciálních výsledkových místnostech pomocí videokonferencí je pro oběť méně stresující než výslech běžným způsobem.

Na základě odpovědí ve strukturovaném rozhovoru lze potvrdit mou hypotézu, kdy jsem se domnívala, že výslech vedený ve speciální výsledkové místnosti je pro ZZO mnohem příjemnější a méně stresující. Prostředí speciální výsledkové místnosti vizuálně připomíná dětský pokoj – je barevné, plné hraček a dítě se zde může cítit téměř jako doma. V těchto podmínkách se pak musí cítit lépe, než v klasickém kancelářském prostoru.

Hypotéza č. 2 – Policisté by uvítaly vedení výslechů přes videokonferenční zařízení.

Výslechy a jiné úkony v trestním řízení prostřednictvím videokonferenčního zařízení jsou v současné době využívány stále častěji. Jen za rok 2017 bylo v rámci Středočeského kraje provedeno přesně 658 spojení přes videokonferenční zařízení. Toto číslo je opravdu vysoké a ukazuje nám, že výslechy a jiné úkony v trestním řízení pomocí videointerakce se stávají běžnější a vítanější formou výslechu i z hlediska finančního a časového. V celkovém počtu 658 spojení nalezneme nejen výslechy podezřelých nebo obviněných osob a výslechy svědků, ale jsou zde významným způsobem zastoupeny výslechy svědků do hlavního líčení u soudu. V praxi to funguje tak, že svědek je na žádost soudce předvolán před videokonferenční zařízení na konkrétní služebně Policie České republiky a tímto způsobem je líčení vedeno.

Za první měsíc roku 2018 bylo na Krajském ředitelství policie Středočeského kraje realizováno 119 videokonferenčních přenosů a spojení.

Co se týče výslechu ZZO vedených přes videokonferenční zařízení nejsou jejich počty zdaleka srovnatelné s počty běžných videokonferenčních spojení. Můžeme mluvit pouze o několika desítkách takto provedených výslechů. Do budoucna je však důležitým úkolem situaci zlepšit a využívat videokonferenční zařízení i k těmto výslechům. Virtuální komunikace může být významným nástrojem, který ochrání oběť trestného činu nebo ZZO před druhotnou újmou v důsledku přístupu PČR nebo jiných orgánů.

14 DISKUZE

V rámci diskuze bych ráda porovnála teoretické poznatky dané problematiky společně s mými výslednými hypotézami a tezemi a navrženými opatřeními.

Diplomová práce se snažila dílčím způsobem přispět ke zmapování využívaných metod v oblasti prevence kriminality, zaměřit se více na dva specifické projekty a metody, které jsou v současné době realizovány pouze ve Středočeském kraji. Cílem bylo zhodnotit pomocí dotazníkového šetření, SWOT analýzy a strukturovaného rozhovoru, zda je měřitelná úspěšnost obou metod a zda by bylo tyto dvě metody prevence kriminality vhodné a žádoucí rozšiřovat do celé České republiky.

Při vyhodnocení získaných dat, vyplynuly určité poznatky, které byly získány z odpovědí respondentů dotazníkového šetření a tyto poznatky jsou vhodné k dalšímu rozboru. O to se alespoň dílčím způsobem pokusím v této části diplomové práce.

Dalším důležitým výstupem jsou informace získané na základě rozhovoru s odborníky Krajského ředitelství OOK, kteří zhodnotili využívání videokonferenčního zařízení, které se v praxi používá k výslechům pomocí videointerakce se speciálním zaměřením na výslechy zvláště zranitelných obětí.

Jedním ze stanovených cílů bylo zjistit a zmapovat současný stav kriminality a to především ve Středočeském kraji a pohled široké veřejnosti na tuto problematiku. Dále bylo stěžejním výstupem zjištění, zda jsou obyvatelé informováni o nových metodách a projektech, které jsou na poli prevence kriminality využívány s pohledem na stále rychleji se rozvíjející možnosti, které nabízejí nové technologie a internetové prostředí.

Pocit bezpečí a obavy z kriminality, lze řadit mezi velmi často řešené a diskutované problémy společnosti a lze konstatovat, že se takřka pravidelně

vyskytují v kriminologických výzkumech. Fenomén pocitu bezpečí je mnohdy spojován s úrovní kriminality v dané zemi, městě či obci a dokáže výrazným způsobem ovlivnit život běžných obyvatel v dané lokalitě. Obavy z kriminality pak mohou částečně ovlivnit důvěru k příslušným institucím, především pak vnímanou efektivitu práce policejních a justičních orgánů.

Právě i z těchto důvodů, jsem se rozhodla realizovat dotazníkové šetření, které mělo v první části otázek odhalit, zda se lidé cítí bezpečně v místě svého bydliště a jak jsou spokojeni s prací policie a aktivitami, které policisté podnikají při snaze snižovat kriminalitu.

Většina obyvatelstva se sice vyslovila, že se cítí bezpečně v místě svého bydliště, avšak i přesto uvedli, že se obávají trestných činů, jako jsou vloupání do domu či bytu, vloupání do motorového vozidla nebo jeho krádeže. Z tohoto výstupu lze konstatovat, že potřeba ochrany vlastního obydlí nebo majetku je spojena s výsledným pocitem bezpečí, které lidé ve svém životě řadí mezi priority.

V druhé části otázek dotazníkového šetření bylo cílem zjistit, zda obyvatelé žijící ve Středočeském kraji mají povědomí o existenci projektu „Bezpečné město“. Ten lze považovat za inovativní cestu a metodu, kterou se Krajské ředitelství Policie Středočeského kraje rozhodlo jít. Na základě odpovědí od respondentů se potvrdila má hypotéza, že existence a fungování projektu v daných městech a obcích, kde dotazníkové šetření probíhalo, není příliš zakotvena v podvědomí obyvatelstva. I zde je však nutné zmínit a zároveň konstatovat, že v některých městech projekt funguje poměrně krátkou dobu a je tedy úkolem policistů, úředníků, městské policie a preventistů, aby dostali informace o projektu a projekt samotný mezi širokou veřejnost a ukázali lidem, kde spatřují jeho sílu a využití. Významným realizačním nástrojem by mohl být internet a sociální sítě. Stále více občanů vyhledává informace na internetu, webových portálech městských úřadů a na sociálních sítích. Weby bezpečných měst a obcí jsou důležitým nástrojem a prostředkem toho, jak dostat

v co možná nejkratší době a aktuálně informace k cílové skupině, tedy k obyvatelům příslušného města či obce. Je však nezbytně nutné dostat do povědomí lidí informaci o tom, že weby bezpečných měst fungují a že na nich lze nalézt důležité informace. O úspěšnosti celého projektu svědčí i zájem ze strany ministra vnitra a skutečnost, že by projekt „Bezpečné město“ rád rozšířil i do ostatních měst a obcí po celé republice.

Preventivní činnost a ochrana obyvatel a jejich bezpečí jsou také jednou z hlavních priorit vlády České republiky, Policie České republiky a dalších orgánů a institucí, které se této stěžejní problematice věnují. Je proto logickým krokem, že je nutné orgány, které se prevencí a prevencí kriminality zabývají zapojit do společných inovativních preventivních aktivit a projektů a naučit je hledat společně co nejefektivnější cesty k dosažení požadovaných cílů na poli snižování kriminality.

V mnoha publikacích, odborných knihách nebo strategických dokumentech bylo nespočetně sepsáno, jakým směrem by se měla činnost policistů a ostatních orgánů působících v oblasti prevence a snižování kriminality a trestné činnosti ubírat.

Možnými nově vznikajícími trendy a možnostmi v oblasti využívání nových technologií, a díky rychlému vývoji v oblasti výpočetní techniky, lze i právě preventivní projekty a metody směřovat inovativním směrem a objevovat dosud nepoznané možnosti využití nově vznikajících technologií. Ty posléze aplikovat pro využití policie a dalších orgánů, které působí v oblasti prevence. Typickým příkladem a zároveň výstupem z diplomové práce je skutečnost využívání nových technologií v policejní praxi.

Ukázkovým příkladem jsou mapy kriminality, které se jako jedna z metod využívají k promítnutí trestných činů, přestupků, nebo rizikových míst na mapě na základě přesných GPS souřadnic. V nich jsme pak schopni promítnout obraz konkrétní trestné činnosti na základě námi zvoleného typu kriminality, popřípadě i

samotný trestný čin nebo přestupek za konkrétní období (např. za rok, měsíc, týden, den či denní nebo noční hodinu). Na základě analýzy použitých dat z map kriminality jsme schopni predikovat páchaní trestné činnosti v konkrétním místě a čase. Mapy kriminality jsou tedy účinným nástrojem ke sběru důležitých informací o trestné činnosti a kriminalitě jako takové, zároveň umožňují spolupráci mezi státní a městskou policií při jejich společné činnosti.

Další novou technologickou metodou, která byla v praktické části pomocí výstupů z odborné literatury, ale i rozhovoru z části vyhodnocena je metoda využití videokonferenčního zařízení k vedení výslechu nebo jiných úkonů v trestním řízení prostřednictvím videokonference za využití videointerakce.

V praxi se využívá především při běžných úkonech v trestním řízení, jako jsou výslechy podezřelých osob, svědků, osob ve výkonu trestu nebo např. nemocničním zařízení, kdy se vyslychaná osoba není schopna sama dostavit na policejní služebnu a zde se podrobit běžnému výslechu. Prostřednictvím videokonferenčního zařízení jsou prováděny spojení i do zahraničí. Několikrát bylo využito spojení do Rakouska nebo Německa, to značně ušetřilo finanční náklady na dopravu, ale především ty časové.

Pro tuhle diplomovou práci však bylo cílem zjistit, zda se videokonferenční zařízení využívá, nebo dá využít k výslechu zvláště zranitelných obětí, především dětí a toto tvrzení podložit nejen na základě rozhovoru s odborníky, kteří se s využitím videokonferencí v praxi setkávají a pracují s ním a současně se jejich činnost orientuje na děti a mládež (tedy i zvláště zranitelné oběti), ale i využití videokonferencí pro výslech zvláště zranitelných obětí doložit odbornou literaturou.

V autorském díle plk. JUDr. Václava Kučery a kolektivu, který nazvali Metodika výslechu prostřednictvím videokonferenčního zařízení v trestním řízení [16]

nalezneme důkaz, že tato možnost výslechu je reálná i v případech výslechu zvláště zranitelných obětí.

Jako příklad můžeme uvést soudní líčení se ženou, která se stala obětí domácího násilí, kdy pachatelem je její manžel. Díky existenci využití videokonferenčního zařízení se tak žena u soudního líčení nemusí s manželem vůbec setkat, ale výslech do soudního líčení bude soudcem prováděn prostřednictvím videokonferenčního řízení.

„V druhém případě [16] vyslyšající provádí výslech dítěte ve speciální výslechové místnosti před videokonferenční jednotkou, jejíž objektiv zabírá vyslyšajícího a vyslychané dítě, na druhém místě je před videokonferenční jednotkou kolega, který moderuje průběh a prostřednictvím mikroportu komunikuje s vyslyšajícím, současně tímto prostřednictvím umožňuje pokládání otázek oprávněných stran, přičemž nedochází k narušení návazného kontaktu vyslyšajícího s dítětem.“

Z každého výslechu se pořizuje i zvukový a obrazový záznam, který je součástí spisového materiálu.

Tento inovativní způsob výslechu by do budoucna bylo žádoucí a především praktické rozšířit po celé České republice, protože ve Středočeském kraji se tato metoda výslechu prokazatelně osvědčila.

Šetří čas, náklady, ale i životní prostředí a v moderní době, kdy jsou využívány a rozvíjeny stále novější technologie a komunikační videointerakční prvky se stává průlomovou metodou v oblasti výslechu.

15 ZÁVĚR

Kriminalita je závažný společenský faktor, který významným způsobem ovlivňuje celou společnost a člověka samotného. Je zároveň jakýmsi ukazatelem, který určuje kvalitu života lidí. V negativním slova smyslu ovlivňuje vnímání pocitu bezpečí obyvatel žijících v konkrétním státě, městě, obci či vesnici.

Nejen z tohoto důvodu je nesmírně důležité pravidelně seznamovat širokou veřejnost s charakterem trestné činnosti a se spáchanými trestnými činy v celé republice, ale i v konkrétních místech. S tímto úkolem významně pomáhají mapy kriminality, které naprosto přesně podle GPS souřadnic zobrazí konkrétní trestný čin nebo přestupek na mapě. Na základě těchto výstupů pak státní a městská policie společně na místo zacílí hlídkovou nebo jinou preventivní činnost.

Cílem diplomové práce bylo představit stávající metody v oblasti prevence kriminality, ale především metody nové a inovativní, které lze implementovat do oblasti prevence kriminality. Zároveň představit preventivní projekty, které realizuje Policie České republiky, nebo konkrétně Krajské ředitelství policie Středočeského, které se v mnoha ohledech stalo průkopníkem konkrétních preventivních projektů a metod, které se dále rozšířily nebo právě rozšiřují do celé republiky.

Praktická část byla zaměřena na strukturu kriminality v České republice a statistické srovnání vývoje kriminality ve Středočeském kraji. Další body byly zaměřeny na systém prevence kriminality v České republice a na subjekty, které jsou do systému zapojeny. Podstatná kapitola se věnovala strategickému dokumentu v preventivní oblasti a to konkrétně Strategii prevence kriminality České republiky na léta 2016 – 2020, preventivním projektům, které jsou v současné době realizovány a novým metodám, které se

Významná část byla věnována dotazníkovému šetření, ze kterého vyplynulo několik důležitých informací, které potvrdily nebo vyvrátily předem stanovené hypotézy.

Další část práce byla věnována projektu „Bezpečné město“ a neméně důležitá část se věnovala využití videokonferenčního zařízení v trestním řízení.

16 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

PČR – Policie České republiky

PP – Policejní prezidium

KŘP – Krajské ředitelství policie

OOK – Odbor obecné kriminality

ÚO – Územní odbor

ZZO- Zvlášť zranitelná oběť

PROGRAM- Dotační program prevence kriminality

OSN – Organizace spojených národů

EU – Evropská unie

ČR – Česká republika

SLOVENSKO – Slovenská republika

MVČR – Ministerstvo vnitra České republiky

17 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. NOVOTNÝ, Oto a Josef ZAPLETAL. *Kriminologie*. 3., přeprac. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-377-5.
2. SVATOŠ, Roman. *Prevence kriminality*. Druhé aktualizované vydání. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2016. ISBN 978-80-7556-009-4.
3. ZOUBKOVÁ, Ivana a Marcela MOULISOVÁ. *Kriminologie a prevence kriminality*. Praha: Armex, 2004. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 80-86795-05-5
4. BUBELÍNI, Ján, ČIŽMÁROVÁ, Ivana a ERDÉLYIOVÁ, Ruth. *Prevenčia kriminality: (základy kriminálnej prevencie a preventológie s aplikáciami na činnosť verejnej správy a polície)*. 2001. ISBN 8080542538
5. ZOUBKOVÁ, Ivana. *Kriminologický slovník*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 9788073803124.
6. JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou*. Praha: Leges, 2009. Glosátor. ISBN 978-80-87576-69-4.
7. Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území Středočeského kraje za rok 2017 ve srovnání s rokem 2016
8. *Koncepce prevence kriminality* [online]. [cit. 2018-04-10]. Dostupné z: http://www.praha.eu/public/c7/a/77/2407179_758064_Koncepce_PK_HMP_2017_2021.pdf
9. GJURIČOVÁ, Jitka, KUČERA, Václav, FEJFAR, Jiří, KONÍČEK, Tomáš, PODIVÍNSKÁ, Irena, RAKUŠAN, Vít a VAŘEKA Jindřich. *Jak vytvořit bezpečné město (obec)*. Příbram, 2017. ISBN 978-80-906718-9-8.
10. ZAPLETAL, Josef. *Prevence kriminality*. 3., přeprac. vyd. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2008. ISBN isbn978-80-7251-270-6.

11. *Strategie prevence kriminality. Mvcr.cz* [online]. [cit. 2018-05-01]. Dostupné z:
<http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020.aspx>
12. *Forenzní značení* [online]. [cit. 2018-05-02]. Dostupné z:
www.forezniznaceni.cz
13. *Využití videokonferencí v trestním řízení: Václav Kučera* [online]. 2015 [cit. 2018-05-12]. Dostupné z:
https://www.iss.cz/archiv/2015/download/prezentace/policie_kucera.pdf
14. *Bezpečný Kolín* [online]. [cit. 2018-03-12]. Dostupné z:
<http://www.bezpecnykolin.cz/data/Image/mapy/Kol%C3%ADn%20-%20leden.png>
15. *SWOT ANALÝZA* [online]. [cit. 2018-04-19]. Dostupné z:
<https://www.cevelova.cz/proc-swot-analyza/>
16. KUČERA, Václav a kolektiv. *Metodika výslechu prostřednictvím videokonferenčního zařízení v trestním řízení*. Policie České republiky. Praha, 2017.
17. SVATOŠ, Roman. *Základy kriminologie a prevence kriminality*. Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2009. ISBN 8086708810.
18. *www.novinky.cz* [online]. 2018 [cit. 2018-05-10]. Dostupné z:
<https://www.novinky.cz/krimi/471651-v-koline-vyrazne-klesa-kriminalita-ministri-chteji-tamni-projekt-prenest-i-do-jinych-mest.html>
19. *Kladenský deník* [online]. 2017 [cit. 2018-04-04]. Dostupné z:
https://kladensky.denik.cz/zpravy_region/mapa-kriminality-ma-zvysit-bezpecnost-v-kladne-20170618.html
20. *Prevence kriminality* [online]. [cit. 2018-04-11]. Dostupné z:
<http://www.prerov.eu/cs/magistrat/socialni-oblast-a-skolstvi/prevence-kriminality/>

21. Tatiana BAGINOVÁ, Dagmar BELUŠKOVÁ, *Prevenencia kriminality*, 978-80-8052-998-7, Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave, Bratislava 2014
22. *Zákon č. 583/2008 Z.z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, 2008, Slovenská republika
23. *Zákon č. 273/2008 Sb. o Polícii České republiky*. 2009, Česká republika
24. HUK, Jaroslav. *Výzkum veřejného mínění a mediální publikum*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2013. ISBN 978-80-7452-031-0.
25. VEČERKA, Kazimír. *Prevenca kriminality v teorii a praxi*. Praha: Themis, 1997. ISBN 80-85821-48-6.
26. SUTTON, Adam, CHERNEY, Adrian, WHITE, Robert. *Crime prevention: principles, perspectives and practices*. Cambridge University, 2008
27. BUBELÍNI, Ján, *Prevenca kriminality (Vybrané otázky teorie, metodiky a praxe)*, Trnava, 1998. ISBN 8096799525
28. TURAYOVÁ, Yveta. *Kriminologické aspekty zločinu*. Bratislava: Jura Ed, 2001, ISBN 808947254
29. ŠIMOVČEK, Ivan. *Teória kriminalistiky*. Bratislava: Iura Edition, 2000. ISBN 8088715903.

18 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Systém prevence kriminality v ČR.....	32
Obrázek 2 Výslech oběti TČ.....	46
Obrázek 3 Speciální výslechová místnost na KŘP Stč. kraje	47
Obrázek 4 Speciální výslechová místnost na KŘP Stč. kraje 2.....	47
Obrázek 5 Místnost, kam je přenášen online přenos výslechu	48
Obrázek 6 Mapy kriminality – mapa kriminality města Kolín leden 2018	52
Obrázek 7 Mapa nejrizikovějších míst dopravních nehod v Kolíně.....	52
Obrázek 8 Majetková kriminalita v Kolíně za rok 2013	54
Obrázek 9 Majetková kriminalita v Kolíně za rok 2014	54
Obrázek 10 Majetková kriminalita v Kolíně za rok 2015.....	55
Obrázek 11 Majetková kriminalita v Kolíně za rok 2015	55
Obrázek 12 Webový portál Bezpečný Středočeský kraj.....	58

19 SEZNAM POUŽITÝCH TABULEK

Tabulka 1 Srovnání trestné činnosti v letech 2014 – 2017 ve Stč. kraji.....	20
Tabulka 2 Kriminalita na územních odborech – srovnání roku 2016 a 2017	22
Tabulka 3 Trestné činy loupež – srovnání rok 2016 a 2017.....	25

20 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Vzor použitého dotazníku.....	1
Příloha 2 Doplněk ke koordinační dohodě.....	3

Příloha 1 VZOR POUŽITÉHO DOTAZNÍKU

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Město/obec Středočeského kraje:

1. Pohlaví: žena muž

2. Kolik je Vám let? 18-25 26-40 41-59 60 a více

3. Cítíte se bezpečně v místě Vašeho bydliště?

Rozhodně ano Spíše ano Spíše ne Rozhodně ne Nevím

4. Jakých trestných činů se v místě Vašeho bydliště nejvíce obáváte?

Vandalství ano ne

Vloupání do bytu/domu ano ne

Vloupání do vozidla ano ne

Krádeže vozidla ano ne

Krádeže jízdního kola ano ne

Fyzického napadení ano ne

Kapesní krádeže ano ne

5. Máte pocit, že policisté v místě Vašeho bydliště dostatečně dohlíží na dodržování veřejného pořádku a chrání Vaši bezpečnost?

ano ne

6. Víte, kde je v místě Vašeho bydliště nejbližší policejní služebna? ano

ne

7. Víte o tom, že ve Vašem městě/obci funguje projekt „Bezpečné město“ realizovaný PČR?

ano ne

8. Znáte webové stránky bezpečných měst nebo bezpečného Středočeského kraje?

ano ne

9. Myslíte si, že se policisté v místě Vašeho bydliště dostatečně věnují preventivní činnosti? (přednášky na školách, kontroly řidičů a měření rychlosti vozidel, kontroly rekreačních objektů, hlídková činnost apod.?)

ano ne

10. Jaký způsob poskytování informací od Středočeské policie byste upřednostnil/a?

- webové stránky bezpečných měst
- webové stránky www.policie.cz
- webové stránky příslušného MÚ
- rozhlasové zpravodajství
- osobní setkávání policistů s občany
- televizní zpravodajství

Děkuji Vám za Váš čas.

Příloha 2 DOPLNĚK KE KOORDINAČNÍ DOHODĚ

Vzor Doplnku ke koordinační dohodě

DOPLNĚK

KE KOORDINAČNÍ DOHODĚ „NÁZEV OBCE, MĚSTYSE, MĚSTA,
STATUTÁRNÍHO MĚSTA (DÁLE „OBEC“) - **PROJEKT (MĚSTO)**

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

zastoupená vedoucím územního odboru

OBEC (MĚSTO)

zastoupené starostou/primátorem města
(dále jen strany dohody)

Uzavírají

v souladu s § 16 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,
a s § 1 odst. 2 a 3 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších
předpisů a § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

DOPLNĚK KE KOORDINAČNÍ DOHODĚ

o spolupráci za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování
veřejného pořádku a bezpečnosti na katastrálním území obce

Strany dohody jsou si vědomy, že ochrana veřejného pořádku a boj proti kriminalitě je jejich společným úkolem a že za využití svých kompetencí, prostředků, metod a forem práce a jejich vzájemné koordinace lze společným úsilím zlepšit bezpečnost a veřejný pořádek ve městě/obci a tím i zvýšit pocit bezpečí jeho/jejích obyvatel.

Čl. 1

Účel koordinační dohody

Strany dohody se s ohledem na svoji působnost a pravomoc zavazují sjednotit vzájemnou komunikaci, kooperaci, účelně a hospodárně využívat všechny personální a materiální zdroje, dostupné prostředky a nástroje za účelem dosažení co nejpříznivějšího stavu v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku a bezpečnosti na katastrálním území obce

Čl. 2

Oblasti spolupráce

Strany dohody se ujednотily v tom, že budou spolupracovat při řešení problematiky bezpečnosti v následujících oblastech:

- a) předcházení páchaní protiprávního jednání a kriminálně rizikových jevů
- b) ochrana bezpečnosti osob a majetku
- c) ochrana veřejného pořádku
- d) dohled nad bezpečností a plynulostí silničního provozu
- e) pátrání po osobách a věcech
- f) odhalování a objasňování trestné činnosti
- g) prevence kriminality s důrazem na vzájemnou informovanost a spolupráci s dalšími institucemi veřejné správy, neziskovým sektorem, případně s dalšími subjekty prevence
- h) prohlubování komunikace a spolupráce mezi stranami dohody s veřejností

Čl. 3

Koordinace a spolupráce

1) Obě strany se dohodly, že pro zlepšení spolupráce je nutné zkvalitnit úroveň komunikace a zlepšit sdílení informací. Za tímto účelem bude vytvořen Koordinační tým, do něhož budou jmenováni zástupci obou stran dohody a případně i další zástupci subjektů působících v oblasti bezpečnosti, prevence kriminality a kriminálně rizikových jevů.

2) Jako vrcholný stupeň komunikace mezi stranami dohody budou pravidelné koordinační porady za účasti zejména následujících osob:

- a) starosta/primátor města
- b) vedoucí územního odboru PČR
- c) vedoucí obvodního oddělení PČR
- d) vrchní strážník obecní policie
- e) vedoucí sociálního odboru
- f) vedoucí úřadu práce
- g) manažer prevence kriminality
- h) další osoby v návaznosti na aktuálně řešené problémy

Cílem koordinačních porad bude řešení bezpečnostní situace ve městě, přijímání krátkodobých i strategických rozhodnutí v oblasti bezpečnosti, prevence kriminality, řešení dopravní problematiky atp. Koordinační porady budou svolávány starostou/primátorem města po vzájemné dohodě s vedoucím územního odboru ČR pravidelně jedenkrát za měsíc.

Čl. 4

Oblasti spolupráce a sdílení informací

- (1) Spolupráce mezi stranami dohody se provádí zejména těmito formami
 - a) vzájemnou **koordinací sil a prostředků**,
 - b) cíleným a **koordinovaným směřováním výkonu hlídkové a obchůzkové činnosti hlídek ÚO PČR a Městské (obecní) policie (dále jen „Obecní policie“)** do tzv. rizikových míst
 - c) v rámci svých kompetencí spolupráce při využívání, obnově a rozšiřování **moderních informačních technologií a technických prostředků situační prevence**
 - d) **spoluprací na tvorbě a realizaci Projektů prevence kriminality**
 - e) **spolupráce při vytváření koordinované mediální strategie** v oblasti bezpečnostní politiky obce a PČR, společným stanovením hodnotících kritérií úspěšnosti spolupráce, včetně vyhodnocování efektivity realizovaných opatření
 - f) **spolupráce při vytváření webových stránek „Bezpečné obec.....“** provozovaných městem, jejichž cílem je zvýšení informovanosti veřejnosti, poskytování a získávání podnětů informací od občanů
- (2) Výměna informací bude mít následující formy:
 - a) **okamžitá výměna informací o závažných hrozbách pro bezpečnostní situaci**, zejména pak v případě nutnosti rychlé reakce při vzniku mimořádných situací atp.
 - b) **každodenní výměna informací** (za podmínek, které jsou stanoveny právními předpisy¹⁾) o vývoji bezpečnostní situace v teritoriu obce, zejména pak o registrované kriminalitě a závažném přestupkovém jednání mezi vedoucím Obvodního oddělení Policie České republiky (dále jen OOP a vrchním strážníkem Obecní policie
 - c) **systemové sdílení informací zjištěných činností specifikovaných čl.4, odst. 1., písm. b) tohoto doplňku, jejichž konkrétní charakter a způsob předání řeší samostatná dohoda mezi Obecní policií a Územním odborem Policie České republiky**
 - d) **strukturovaná prezentace informací v rámci koordinačních porad**, která bude sloužit ke krátkodobému i strategickému plánování opatření komplexního charakteru a k informování dalších členů Koordinačního týmu.

Čl. 5

Kontrolní mechanismy

- (1) Strany dohody se v rámci svých kompetencí zavazují průběžně kontrolovat plnění úkolů vyplývajících z této dohody a pravidelných porad Koordinačního týmu a případné zjištěné nedostatky neprodleně odstraňovat.
- (2) Nastavení a realizace kontrolních mechanismů je v odpovědnosti starosty obce a vedoucího územního odboru PČR.

Čl. 6

Závěrečná ustanovení

- (1) Doplněk ke Koordinační dohodě mezi Policií České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Územním odborem vnější služby a Územním odborem služby kriminální policie a vyšetřování na straně jedné a městem na straně druhé (dále Dohoda) uzavřené ke dni 26. 5. 2009 se uzavírá na dobu neurčitou a nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu zástupců obou stran dohody.
- (2) Dohodu včetně doplnku lze vypovědět bez udání důvodu s výpovědní lhůtou v délce tři měsíce, která počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení výpovědi druhé smluvní straně.
- (3) Dohodu včetně doplnku lze měnit pouze písemnými číslovanými dodatky odsouhlasenými oběma stranami dohody.
- (4) Plnění závazků dohody a její aktuálnost budou vyhodnocovat zástupci obou stran dohody jednou ročně, vždy v měsíci lednu každého kalendářního roku.
- (5) Doplněk k Dohodě je vyhotoven ve čtyřech stejnopisech, z nichž každá strana dohody obdrží dva výtisky.

V dne 20